

Matela Hanna-Kaisa & Mäenpää Reetta

TILITOIMISTOPALVELUJEN KEHITTÄMINEN:

Tunnuslukuanalyysin tulkintaopas

Liiketalous
Tradenomi
Kevät 2019

KAMK • University
of Applied Sciences

TIIVISTELMÄ

Tekijät: Matela Hanna-Kaisa & Mäenpää Reetta

Työn nimi: TILITOIMISTOPALVELUJEN KEHITTÄMINEN: Tunnuslukuanalyysin tulkintaopas

Tutkintonimike: Tradenomi (AMK), liiketalous

Asiasanat: tilitoimisto, analysointipalvelut, tunnuslukuanalyysi, opas

Tämä toiminnallinen opinnäytetyö on tehty toimeksiantajallemme Tilitoimisto Rousu Oy:lle. Opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä tunnuslukuanalyysin tulkintaopas, joka auttaisi tilitoimistoa kehittämään palveluitaan niin, että ne vastaisivat paremmin asiakkaiden tarpeita nyt ja tulevaisuudessa.

Työmme teoriaosuus koostuu luvuista kaksi ja kolme. Luvussa kaksi käsitelimme tilitoimistoalaa yleisesti, pohdimme mitä alalla tänä päivänä tapahtuu ja minkälaiset tulevaisuudennäkymät alalla on. Kolmannessa luvussa käsittelemme tilinpäätösanalyysia yleisesti, sekä sen yhtä toteutusmuotoa: tunnuslukuanalyysia, jonka tekemiseen työmme keskittyy. Luvun tarkoitus on kertoa lukijalle, mistä tunnuslukuanalyysissa on kyse ja mitä se sisältää.

Opas ohjeistaa tunnuslukuanalyysin tulkintaan ja toteuttamiseen. Oppaassa käsitellään toimeksiantajan kanssa valitut tunnusluvut niiden tulkintaohjeineen sekä tunnuslukuanalyysin tekemistä. Oppaan on tarkoitus olla toimeksiantajayrityksen apuna, kun tilinpäätöksiä käydään läpi yhdessä asiakasyritysten kanssa, mutta myös muissa tilanteissa, joissa tunnuslukuja käsitellään. Rakenteeltaan opas on tehty selkeäksi ja kiinnostavaksi, jotta se rohkaisisi myös asiakasyritystä analysoimaan tilinpäätöstään oppaan avulla. Toimeksiantajan työntekijöille opas on oiva apu tunnuslukuanalyysin laadinnassa asiakasyritykselle, koska se sisältää kaikki oleellimmat tunnusluvut.

Tilitoimistoalan murroksen myötä erilaisille analyysi- ja neuvontapalveluille on tulevaisuudessa yhä enemmän kysyntää. Opinnäytteemme kaltaiset kehitysprojektit ovat siksi nyt alalla erittäin ajankohtaisia ja tarpeellisia.

ABSTRACT

Authors: Matela Hanna-Kaisa & Mäenpää Reetta

Title of the publication: Development of the Services of an Accounting Firm: Guide to Interpret Key Figure Analysis

Degree title: Bachelor of Business Administration

Keywords: accounting firm, analysing services, key figure analysis, a guide

This practice-based thesis was made for the commissioner, the accounting firm Rousu Oy. The purpose of the thesis was to draw up a guide to interpret key figures in a financial analysis, which would help the accounting firm develop its services to respond to the wishes of its customers now and in the future.

The theoretical part of the thesis consists of chapters two and three. Chapter two discusses accounting in general, what is happening in accounting business today and what kind of future prospects there are. Chapter three consists of a financial statement analysis and key figure analysis, which are the main focus in the thesis. The aim of this chapter is to clarify, what a key figure analysis means and what it contains.

The guide offers instructions to interpret and implement a key figure analysis. Key figure chosen together with the commissioner are elaborated in the guide, then it is explained how to interpret and calculate key figures. The structure of the guide is clear and interesting because customers are also encouraged to use a key figure analysis. The guide is a great help to the commissioner's employees when implementing the analysis.

Accounting business has experienced changes. Therefore, there will be an increasing demand for analysis and advisory services in the future. Development projects such as the one in the thesis are current and necessary in the accounting business.

Sisällys

1	JOHDANTO.....	5
2	TILITOIMISTOALA.....	7
2.1	Tilitoimistoala Suomessa.....	7
2.2	Tilitoimistoala nykypäivänä.....	8
2.3	Tilitoimistoala tulevaisuudessa.....	10
3	TILINPÄÄTÖSANALYYSI.....	12
3.1	Mikä on tilinpäätösanalyysi.....	12
3.2	Tilinpäätösanalyysin vaiheet.....	13
3.3	Tuloslaskelman ja taseen oikaisut.....	14
3.3.1	Tuloslaskelman oikaisut.....	14
3.3.2	Taseen oikaisut.....	16
3.4	Tunnusluvut.....	18
3.4.1	Kannattavuuden tunnusluvut.....	19
3.4.2	Vakavaraisuuden tunnusluvut.....	21
3.4.3	Maksuvalmiuden tunnuslukuja.....	23
3.4.4	Kiertonopeuden tunnuslukuja.....	25
4	TUNNUSLUKUANALYYSIN TULKINTAOPAS.....	26
4.1	Toimeksiantajan ja toimeksiannon kuvaus.....	26
4.2	Tutkimusmenetelmä- ja aineisto.....	27
4.3	Sähköpostikysely toimeksiantajayrityksen työntekijälle.....	28
4.4	Oppaan toteutus.....	30
4.5	Oppaan testaus.....	31
4.5.1	Kannattavuus.....	32
4.5.2	Vakavaraisuus.....	35
4.5.3	Kiertonopeus.....	37
4.5.4	Maksuvalmius.....	38
4.6	Johtopäätökset.....	40
5	YHTEENVETO JA POHDINTA.....	41
	Lähteet.....	45
	Liitteet.....	49

1 JOHDANTO

Nykyään joudutaan miettimään paljon tulevaisuuteen, tuleeko yritystoiminta olemaan kannattavaa tulevaisuudessa ja tuottaako se tulosta. Tilinpäätösanalyysin tiedot ovat hyvä apuväline yrityksen menestymisen selvittämiseen. Tilitoimistojen palveluiden sähköistymisen ja automatisoinnin myötä työ toimistoissa tulee tulevaisuudessa olemaan yhä enemmän asiakasyrityksille suunnattua neuvontaa. Tällöin olisi hyvä, että tilitoimistojen henkilöstö ymmärtäisi tilinpäätösanalyysin merkityksen ja siihen liittyvien tunnuslukujen tulkinnan.

Opinnäytetyön tavoitteena on laatia tunnuslukuanalyysin tulkintaopas tunnuslukujen tulkitsemisesta toimeksiantajallemme Tilitoimisto Rousu Oy:lle. Opas auttaa tilitoimistoa kehittämään palveluitaan niin, että ne vastaisivat paremmin asiakkaiden tarpeita nyt ja tulevaisuudessa. Oppaassa käsitellään niitä tilinpäätösanalyysin tunnuslukuja, jotka valitsimme yhdessä toimeksiantajan kanssa ja jotka myös yleisesti ovat asiantuntijoiden mielestä keskeisimpiä. Oppaasta olemme pyrkineet tekemään toimeksiantajalle juuri halutunlaisen.

Opas laaditaan sellaiseksi, että se pystyisi toimimaan jatkossa apuvälineenä toimeksiantajayrityksen kirjanpitäjien ja asiakasyritysten välillä tilinpäätöksiä läpi käydessä sekä muissa tilanteissa, joissa tunnuslukuja käsitellään.

Oppaasta on hyötyä toimeksiantajayritykselle ennen kaikkea työntekijän ja asiakasyrityksen välisessä kommunikoinnin sekä yleisen asiakaspalvelun parantamisessa. Vastaavaa opasta ei toimeksiantajallamme vielä ole, joten näemme, että tällaisen laatiminen on nyt ajankohtaista. Oppaan avulla tilitoimiston työntekijöiden asiantuntevuus saadaan paremmin asiakasyritysten käyttöön ja samalla otetaan askel kohti tulevaisuuden tilitoimistoa neuvonnan lisääntyessä.

Useinkaan asiakasyritykset eivät välttämättä osaa tai uskalla kysyä tilinpäätösanalyysin tunnusluvuista tai muista tiedoista liittyen yrityksen taloudelliseen tilanteeseen, eikä asiakkaalta tule odottaa tietotaitoa kirjanpitäjänä. Opas luodaan vähentämään työntekijöiden ja asiakasyritysten välistä ”kuilua”. Lähtökohtaisesti työntekijät tuovat enemmän esille yrityksen taloudellista tilannetta. Asiakasyritykset saavat oppaan avulla ja neuvonnan lisääntyessä tärkeää lisähyötyä, mikä auttaa yrityksen johtoa tekemään päätöksiä taloudellisissa ratkaisuissa. Tällaisten palveluiden lisääntyminen on jatkossa tilitoimistoille yhä enemmän kilpailukeino ja alan yritykset ovatkin jo enenevässä määrin kasvattaneet palvelun tarjontaa koskien muun muassa tunnuslukuja, niiden seuranta ja analysointia.

Opinnäytetyö alkaa teoriaosuudesta. Toisessa luvussa käsitellään yleisesti tilitoimistoalaa, sen nykyhetkeä sekä tulevaisuutta. Seuraavassa luvussa käsitellään tilinpäätösanalyysia. Luvussa kerrotaan, mikä tilinpäätösanalyysi on, ketkä sitä käyttävät. Näiden jälkeen käydään läpi oikaistu tuloslaskelma ja tase sekä tilinpäätösanalyysin tunnuslukujen tulkintaa. Neljännessä luvussa käsitellään opinnäytetyön empiirinen osio. Luvussa käydään ensiksi läpi työn toimeksiantaja sekä toimeksianto, sen jälkeen perehdytään työssä käytettyihin tutkimusmenetelmiin ja -aineistoihin sekä toimeksiantajan haastatteluun. Viimeisenä luvussa käsitellään oppaan tekemisen eri vaiheet sekä testasimme, kuinka opas toimii käytännössä. Viidennessä luvussa on opinnäytetyön yhteenvedo sekä pohdinta ja viimeisenä lähteet.

2 TILITOIMISTOALA

Luvussa kaksi käsitellään yleisesti tilitoimistoalaa Suomessa sekä alan nykyhetken tilannetta ja tulevaisuuden näkymiä. Käymme läpi tilitoimistoalaan suuresti vaikuttavaa teknologista kehitystä sekä taloushallinnon ammattilaisten muuttuvaa työkuva.

2.1 Tilitoimistoala Suomessa

Taloushallintoala jakaantuu tilitoimistoihin ja tilintarkastustoimistoihin. Taloushallinnon alalla toimivien henkilöiden yleisimpiä ammattinimikkeitä ovat kirjanpitäjä, tilintarkastaja, kustannuslaskija ja taloushallinnon suunnittelija. (Tuomi-Sorjonen 2018, 7.) Tilitoimistoissa yleisin ammattinimike työntekijällä on kirjanpitäjä. Koulutukseltaan kirjanpitäjät voivat olla merkonomeja, tradenomeja tai kauppatieteiden kandidaatteja sekä maistereita. Tilitoimistoissa yleensä on myös palkanlaskijoita. Muita mahdollisia ammattinimikkeitä tilitoimistoissa on muun muassa controller ja yritysneuvoja (Ammattinetti 2018).

Kooltaan tilitoimistot ovat Suomessa suhteellisen pieniä yrityksiä, ne työllistävät keskimäärin vain alle 10 henkilöä (Suomen ekonomit 2015). Tilitoimistojen sekä alalla työskentelevien henkilöiden määrä on tilastojen mukaan hieman laskenut viime vuosina. Vuonna 2016 alalla toimivia yrityksiä oli n. 4236, kun vuonna 2014 niitä oli 4333. Vastaavasti vuonna 2016 alalla työskenteli n. 11702 henkilöä, kun vuonna 2014 määrä oli 12017. (Suomen Taloushallintoliitto Ry 2018.) Tilitoimistojen määrään vähenemiseen ja henkilömäärän laskuun on vaikuttanut toimialan keskittyminen. Isommat toimistot keskittävät toimintaansa isompiin keskuksiin ja suuntaavat kansainvälisille markkinoille. Pienet toimijat ketjuuntuvat, mutta alalla on myös luonnollista poistumista yrittäjien ikäännyessä ja lopettaessa toimintansa. (Opinahjo Oy 2017.)

Perinteiset tilitoimistojen tuottamat palvelut ovat olleet tilinpäätöksen ja juoksevan kirjanpidon hoito, ulkoisen laskennan palvelut sekä sisäinen laskenta eli johdon laskentatoimi. Juokseva kirjanpito on asiakasyrityksen liiketapahtumien ja tositteiden kirjaamista sekä muita yritysten kanssa sovittuja palveluja. Kuukausittain ja vuosittain hoidetaan lakisääteiset viranomaisraportit kuten alv-raportit, tilinpäätökset ja veroilmoitukset. Ulkoisen laskennan palveluihin kuuluu maksatus, palkanlaskenta sekä myynti- ja ostolaskujen käsittely. Palkanlaskentaan sisältyy tavallisesti

palkkojen laskeminen sekä lisäksi muun muassa palkkalaskelman lähettäminen ja viranomaisilmoitusten tekeminen. Tilitoimiston sisäisen laskennan palvelut voivat olla esim. tuote- tai asiakaskannattavuuksien laskentaa. (Suomen Taloushallintoliitto Ry 2018.)

Iso osa perinteisistä tilitoimistojen rutiinitehtävistä on automatisoitu teknologian kehityksen, digitalisoitumisen ja automatiikan myötä. Tämä on vapauttanut taloushallinnon ammattilaisten aikaa erilaisten asiakas- ja neuvontapalveluiden tuottamiseen. (Finago 2015.) Työnkuva tilitoimistoissa onkin muuttunut vuosien varrella yhä konsultoivammaksi ja kirjanpitäjän rooli asiantuntijana on korostunut entisestään (Heeros Oyj 2018).

Tilitoimistoalan tulevaisuudennäkymät ovat olleet viime vuosina melko huolestuttavat, kun rohkkeimpien ennustusten mukaan kehittyvän teknologian myötä kirjanpidon, laskentatoimen sekä palkanlaskennan ammatit tulisivat katoamaan kokonaan. Todellisuudessa ollaan kuitenkin kaukana vielä siitä, että taloushallinto olisi täysin automatisoitunutta eikä kirjanpitäjiä enää tarvittaisi ollenkaan (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 23). Kehityksen myötä taloushallinnon ammattilaisen työnkuva on kuitenkin muuttunut ja tulee muuttumaan edelleen.

2.2 Tilitoimistoala nykypäivänä

Tilitoimistoala on viime vuosina kokenut murroksen digitalisaation, uuden tekniikan ja automaation myötä, ja tänä päivänä digitaalisuus on jo pääosassa taloushallinnossa. Pääsääntöisesti kaikki kirjanpitomateriaali käsitellään sähköisessä muodossa ja erilaisten tietojen liikkuminen sekä eri käsittelyvaiheet on kirjanpidossa automatisoitu. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 15.)

Sähköisen taloushallinnon vaiheesta siirryttiin digitaalisen taloushallinnon aikakauteen 2010-luvun jälkeen. Aluksi digitalisoinnissa keskityttiin tietovirtojen digitalisoimiseen organisaatioiden välillä. Nyt kun suurin osa tietovirroista kulkee jo digitaalisessa muodossa, on tullut aika hyödyntää digitaalista dataa raportoinnin ja talousprosessien automatisoimiseksi. Automatiikka on korvaamassa kirjanpitäjän työtä taloushallinnon perinteisen tallennustyön käsittelyssä, ja henkilöresurssien tehtäväksi on jäämässä enää näihin liittyvä säännöstöjen luominen sekä sellaisten poikkeustapausten käsittely, joihin uusi tekniikka ei vielä pysty. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 16-17.)

Kun henkilöstön työaika vapautuu nyt muihin tehtäviin, ovat tilitoimistot alkaneet tuottamaan asiakkaille lakisääteisten kirjanpitopalveluiden lisäksi erilaisia lisäpalveluita, jotka keskittyvät neu-

vontaan ja asiakkaan liiketoiminnan kehittämiseen. (Finago 2015.) Erilaisille asiantuntijapalveluille on enenevässä määrin kysyntää ja lisäpalveluista ollaan kiinnostuneita, koska yritykset joutuvat tänä päivänä jatkuvasti mukautumaan erilaisten liiketoimintaan vaikuttavien muutostekijöiden myötä. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 20.)

Työtehtävien ja toimenkuvien muuttuessa myös osaamisvaatimukset uudistuvat ja henkilöstön lisäkoulutus on tarpeen. Asiakaspalvelu- ja neuvontatehtävien lisääntyessä kirjanpitäjältä odotetaan nyt hyvien vuorovaikutustaitojen lisäksi muun muassa kykyä ennakoita yrityksen tulevaisuutta ja ymmärtää sen liiketoimintaa numeroiden valossa. (Ammattinetti 2018.) Tilitoimistotalle kaivataan nyt uusia osaajia, jotka kykenevät hyödyntämään uusien järjestelmien sekä digitalisuuden tuomat mahdollisuudet mutta myös analysoimaan asiakkaiden liiketoimintaa. Koulutuksen uudistaminen voi tulla tarpeeseen, kun tulevien taloushallinnon ammattilaisten tulee täyttää uudet osaamisvaatimukset. (Tilitoimisto tilitehdas 2016.)

Uusi teknologia vaikuttaa työtehtävien ja toimenkuvien lisäksi myös kirjanpidon työn hinnoitteluun. Muuttuva toimintaympäristö pakottaa tilitoimiston nyt tarkastelemaan hinnoittelumallejaan. Tärkeänä asiana nähdään nyt se, että tilitoimistot luopuvat tunti-, vienti- ja tositempohjaisesta laskutuksesta ja siirtyvät kiinteään hinnoitteluun. Kun perustiliointi automatisoituu, vähenee myös työhön käytetty aika ja jos tilitoimisto jatkaa tuntiperusteista laskutusta, vaikuttaa työhön käytetyn ajan väheneminen suoraan laskutettavaan kokonaissummaan. Sen myötä kiinteä veloitus kannustaa tilitoimistoa panostamaan ohjelmistoihin ja lisää myös tehokkuutta, kun taas tuntiperusteisessa veloituksessa pysyminen kannustaa lähinnä tehottomuuteen. (Suomen Taloushallintoliitto Ry 2018.)

Tilitoimiston sähköistyessä kokonaisvaltaisesti digitalisaation myötä, tulee myös taloushallinnossa käytetyn ohjelmiston tukea tätä kehitystä. Useat tilitoimistot ovat siirtyneet pilvipalveluohjelmistojen käyttämiseen. (Suomen Taloushallintoliitto Ry 2018.) Pilvipalvelut ovat tietokoneohjelmia tai sovelluksia, joita käytetään internetyhteyttä hyödyntämällä. Palvelun käyttö on taloushallinnossa siis vaivatonta, koska sen käyttöön ei tarvita tiettyä laitetta, johon palvelu on asennettu, vaan sitä voidaan käyttää missä ja milloin vain jo olemassa olevalla laitteistolla. Pilvipalveluohjelmisto mahdollistaa myös tiedon nopean siirron tilitoimiston ja asiakasyrityksen välillä ja usein pilvipalvelussa voidaan hoitaa kaikki kirjanpidon perusprosessit. (Controla Oy 2017.)

Digitalisaatio, uusi teknologia ja erilaiset toimenkuvat sekä työtehtävät vaativat alan ammattilaisilta nyt sopeutumista aivan uudenlaiseen tilitoimistoympäristöön. On arvioitu, että toiminnan

modernisointi, kiinteään hinnoitteluun siirtyminen ja pilvipalvelun hankkiminen ovat nyt tärkeimpiä asioita, kun halutaan tilitoimiston pysyvän kilpailukykyisenä. (Suomen Taloushallintoliitto ry 2018.)

2.3 Tilitoimistoala tulevaisuudessa

Tilitoimistoala on kehittynyt viime vuosina huimaa vauhtia digitalisaation, uuden tekniikan ja automatiikan myötä. 2010-luvun jälkeen siirryttiin sähköisestä taloushallinnosta digitaaliseen taloushallintoon ja pian ollaan siirtymässä jo seuraavaan kehitysvaiheeseen. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 16.)

Seuraavaa taloushallinnon kehitysvaihetta kutsutaan älykkääksi taloushallinnoksi. Siirtyminen älykkään taloushallinnon vaiheeseen on seurausta ohjelmistorobotiikan ja tekoälyn kehitymisestä, mutta myös järjestelmien ja alustojen kehityksestä sekä kehittyneistä rajapinnoista, jotka helpottavat tiedonsiirtoa. Robotiikan ja tekoälyn avulla voidaan taloushallinnon toimenpiteisiin lisätä nyt entistäkin enemmän automaatiota. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 19.)

Digitaalinen taloushallinto on mahdollistanut tähän mennessä talousprosessien ja raportoinnin automatisoinnin, sekä prosesseja on pystytty automatisoimaan transaktioiden sisältämän datan perusteella. Teknologia on kehittynyt niin, että rutiininomaisiin toimenpiteisiin ei enää tarvita henkilöresursseja, vaan järjestelmä hoitaa ne itsenäisesti. Henkilöresurssien tehtäväksi on jäänyt lähinnä käsittelysääntöjen luominen, poikkeuksien käsittely sekä lopputulosten tulkinta ja tulevan ennustaminen. Kun digitaalisen taloushallinnon vaiheesta siirrytään älykkään taloushallinnon vaiheeseen, on teknologia kehittynyt niin että järjestelmä luokin itse käsittelysäännöt ja kykenee käsittelemään myös poikkeustilanteita. Järjestelmä myös täsmäyttää lopputulokset, analysoi lopputuotoksia sekä ennustaa tulevaa, eli nämäkään toimenpiteet eivät ole enää henkilöresurssien tehtäviä. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 16-17.)

Siirryttäessä älykkääseen taloushallintoon, tulee tilitoimiston työntekijöiden edelleen päivittää osaamistaan ja sopeutua uusiin työtehtäviin. Teknologinen kehitys on vaikuttanut tähän mennessä niin, että ihmisten tehtävistä on poistunut rutiininomaisia tallennustehtäviä. Älykkääseen taloushallintoon siirryttäessä automatisoituvat myös monimutkaisemmat henkilöstön tehtävät, kuten poikkeamien käsittelyt ja analyysien sekä ennusteiden tekemiset. Tehtäväksi tulee jäämään ohjelmistojen hoito sekä kirjanpidon lopputuotoksista tulevien tietojen hyödyntäminen asiakkaiden neuvonnassa. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 241.)

Taloushallinnon kehitys on tähän päivään mennessä mahdollistanut palveluiden laadun parantumisen ja läpinäkyvyyden lisääntymisen, mutta myös vähentänyt automaattikan myötä kirjanpidossa tulevia inhimillisiä virheitä, eli saatavilla oleva tieto on luotettavampaa. Älykkään taloushallinnon aikakauteen siirryttäessä voidaan asiakasyritysten liiketoimintaa ja johtamista tukea entistä paremmin. Prosessien kehittyessä ja sitä myötä tiedon lisääntyessä voidaan paremmin tukea myös yritysten strategisia toimia. Tekoäly myös optimoi ihmisen tekemää työtä, kun se esimerkiksi helpottaa ja nopeuttaa ohjelmistojen käyttöä sekä tuo henkilöstöresursseille kattavammin saataville totuudenmukaista tietoa kirjanpidoista, sekä tekee näihin liittyen erilaisia toimenpideehdotuksia. Tuleva teknologinen kehitys mukavoittaa siis taloushallinnon ammattilaisen tekemää työtä sekä tukee asiakkaiden liiketoiminnan kehitystä. (Kaarlejärvi & Salminen 2018, 22-23.)

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Luvussa kolme käsitellään tilinpäätösanalyysia. Ensin käydään läpi, mikä tilinpäätösanalyysi on sekä ketkä sitä käyttävät. Sen jälkeen käydään läpi tuloslaskelman ja taseen oikaisu ja lopuksi tunnuslukujen laadinta ja niiden tulkinta.

3.1 Mikä on tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysilla tarkoitetaan yrityksen kannattavuuden, rahoituksen sekä taloudellisten olosuhteiden mittaamista ja arviointia tilinpäätöstietojen avulla. (Niskanen & Niskanen 2003, 8.) Yritystutkimus ry:n tilinpäätösanalyysin oppaassa kerrotaan, että tilinpäätösanalyysin perustietona käytetään virallista tilinpäätöstä, liitteitä ja muuta käytettävissä olevaa tietoa. Oppaassa kerrotaan analyysin lähtökohtana olevan se, että yrityksen tilinpäätös on laadittu voimassa olevien lakien ja asetusten mukaisesti. Tilinpäätöksen analysoinnissa yhdistyy tilinpäätöksen tiedoista laskettavat tunnusluvut, niiden muutosten tarkastelu ja muutosten taustalla vaikuttavat syy-seuraussuhteet. Tunnuslukujen tarkastelun arvoa lisää se, että lukuja voitaisiin verrata saman toimialan yrityksen saman vuoden lukuihin. (Niskanen & Niskanen 2003, 8.) Tilinpäätösanalyysin tavoitteena on arvioida tuloksen riittävyttä ja arvioida kannattavuuden kehittymistä. Kun puhutaan tuloksen riittävyden arvioimisesta, puhutaan kannattavuuden arvioinnista. Vakavaraisuuden arvioimisen tarkastelussa tarkastellaan rahoitukseen liittyviä riskejä pitkällä aikavälillä, kun taas maksuvalmiuden arvioinnilla pyritään selvittämään lyhyemmän aikavälin rahoituksen riittävyyteen liittyviä riskejä. (Niskanen & Niskanen 2003, 8.)

Tilinpäätöksen arviontiin on käytettävissä kolmea eri analyysityyppiä, jotka ovat tunnuslukuanalyysi, tilinpäätösanalyysi ja yritystutkimus. (Niskanen & Niskanen 2003, 9.)

Tunnuslukuanalyysi

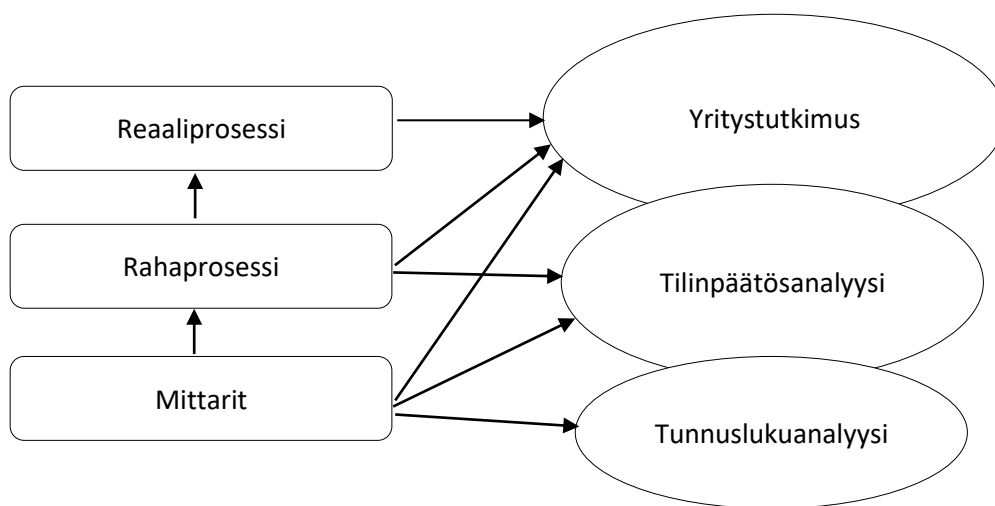
Tunnuslukuanalyysi on yksinkertainen, siinä esitetään yrityksen taloudellinen tilanne, josta sitten tehdään johtopäätöksiä tunnuslukujen avulla. Tunnuslukuanalyysin tuottamaa informaatiota käytetään muissa analyysimuodoissa eli tilinpäätösanalyysin ja yritystutkimuksen osana. Tunnuslukuanalyysi voidaan nähdä myös tilinpäätösanalyysin tiivistelmänä. Tunnuslukuanalyysissä mitataan kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja. (Niskanen & Niskanen 2003, 9.)

Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysi on kehittyneempi kuin tunnuslukuanalyysi. Siinä tarkastellaan yrityksen taloudellisen menestyksen osatekijöitä ja kehitystä kattavammin erilaisten tunnuslukujen avulla ja muilla menetelmillä. Tilinpäätösanalyysi on analyysimuoto, joka sijoittuu tunnuslukuanalyysin ja yritystutkimuksen välimaastoon. (Niskanen & Niskanen 2003, 10.)

Yritystutkimus

Yritystutkimuksen avulla pyritään selvittämään taloudelliseen menetykseen johtaneet syyt liiketoiminnan tasolla. Yritystutkimus on edellä mainituista syvällisin analyysimuoto. (Niskanen & Niskanen 2003, 11.)

Kuva 1. Tunnuslukuanalyysi, tilinpäätösanalyysi ja yritystutkimus (Niskanen & Niskanen 2003, 9).

3.2 Tilinpäätösanalyysin vaiheet

Tilinpäätösanalyysia tarvitsevat yleensä yrityksen sidosryhmät, jotka tarvitsevat tietoa liittyen yrityksen taloudelliseen tilanteeseen. Keskeisimpiä käyttäjäryhmiä ovat omistajat, sijoittajat, yrityksen johto, työntekijät, rahoittajat, tavarantoimittajat, asiakkaat sekä viranomaistahot. Kaikilla käyttäjillä on omat odotuksensa siitä, millaista tietoa he tilinpäätöksestä saavat. (Kallunki 2014, 16.)

Tilinpäätösanalyysi laaditaan vaiheittain. Ensimmäinen vaihe on analyysin perustietojen eli tuloslaskelman, taseen ja liitetietojen muokkaus, jotta ne olisivat paremmin vertailtavissa. Analyysin

toisessa vaiheessa valitaan mittauskohteet ja analyysimenetelmät. Menetelmät ja mittauskohteet valikoituvat analyysin suorittajan, käyttötarkoituksen ja käytössä olevan tiedon perusteella. (Niskanen & Niskanen 2003, 19.)

Kolmannessa tilinpäätösanalyysin vaiheessa tutkitaan yritysten taloudellista menestystä erilaisia tekniikoita ja vertailukohteita apuna käyttäen. Analyysitekniikat, joita käytetään ovat prosenttilukumuotoisten tilinpäätösten laadinta, trendianalyysi, tunnuslukuanalyysi ja kassavirta-analyysi. Prosenttilukumuotoisessa tilinpäätöksessä esitetään tilinpäätöksen erät prosentteina liikevaihdosta tai taseen loppusummasta. Tällä menetelmällä tilinpäätöserien keskinäiset suhteet saman vuoden sisällä tulevat selkeästi esille. Trendianalyysissa tilinpäätökset muutetaan useammalta peräkkäiseltä vuodelta prosenttilukumuotoisiksi tilinpäätöksiksi. Tunnuslukuanalyysissa tarkastellaan tuloslaskelman ja taseen eriä ja lasketaan niistä koottuja tunnuslukuja, kuten kannattavuutta, rahoitusta ja maksuvalmiutta. Kassavirta-analyysissa tarkastellaan kassavirta- tai rahoituslaskelmia. (Niskanen & Niskanen 2003, 19-20.)

Tilinpäätösanalyysin viimeisessä vaiheessa arvioidaan saatuja lukuja ja selvitetään lukujen taustalla olevat syy-seuraussuhteet. Tuloksia kannattaa vertailla saman yrityksen aiempien vuosien tuloksiin ja myös muiden samalla toimialalla olevien yritysten lukuihin. (Niskanen & Niskanen 2003, 20.)

3.3 Tuloslaskelman ja taseen oikaisut

Tilinpäätösten oikaiseminen on tilinpäätösten muokkaamista analyysia varten. Tilinpäätökset täytyy laatia lainsäädännön ja muiden normistojen periaatteiden mukaisesti. Vertailukelpoisia standardoituja tilinpäätöksiä tuottavat standardoidut kirjanpidon ja tilinpäätöksen normistot. (Kallunki 2014, 12, 74.)

3.3.1 Tuloslaskelman oikaisut

Yritystutkimus ry:n tilinpäätösanalyysioppaassa kerrotaan, että tuloslaskelman oikaisujen tarkoituksena on antaa liiketoiminnasta mahdollisimman oikea ja vertailukelpoinen kuva. Yritystutkimus ry:n oppaassa kerrotaan myös siitä, ettei virallisessa tuloslaskelmassa esitetä myynti- eikä käyttökattetta.

Oikaistun tuloslaskelman välitulokset poikkeavat virallisen tuloslaskelman vastaavista, sillä oikaistussa tuloslaskelmassa liiketulos kertoo varsinaisen tuloksen kulujen jälkeen, ennen rahoitus-tuotto ja -kuluja sekä ennen veroja. (Niskanen & Niskanen 2003, 61.)

Tuloslaskelman liikevaihto koostuu yrityksen myyntituotoista, joista on vähennetty annetut alen-nukset, arvonlisävero sekä muut välittömästi myyntiin liittyvät verot. Liiketoiminnan muut tulot pitävät sisällään tuotot, jotka liittyvät varsinaiseen liiketoimintaan ja ovat liikevaihdon kanssa luonteeltaan samankaltaisia. Näitä tuottoja ovat esimerkiksi vuokrista saadut tuotot. Näitä ei tar-vitse oikaista. (Niskanen & Niskanen 2003, 62-63.) Aine- ja tarvikekäyttö oikaistussa tuloslaskel-massa lasketaan vähentämällä tuloslaskelman aine- ja tarvikeostoista niihin liittyvien varastojen lisäys tai lisätään niihin varastojen vähennys. Ulkopuolisiin palveluihin kirjatut erät liittyvät välit-tömästi tuotannolliseen toimintaan tai myyntiin. (Niskanen & Niskanen 2003, 63.)

Oikaistussa tuloslaskelmassa henkilöstökulut kuuluvat liiketoiminnan muihin kuluihin. Laskennal-linen palkkakorjaus suositellaan tehtäväksi tilinpäätösanalyysiin, jos omistajan työpanos on ilmei-nen eikä siitä maksettu palkka näy tuloslaskelmassa kuluna. Palkkakorjaus vaikuttaa kannattavuus-teen. (Yritystutkimus ry 2011, 20-21.)

Liiketoiminnan muiksi kuluiksi luokitellaan kulut, joita ei ole erikseen tuloslaskelmassa mainittu, kuten vuokrat, mainosmenot tai pankkikulut. Näitä ei tarvitse oikaista. Valmisteveraston muutos oikaistussa tuloslaskelmassa saadaan lisäämällä valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varasto-jen muutokseen valmistus omaan käyttöön. (Yritystutkimus ry 2011, 22.)

Suunnitelman mukaiset poistot eivät aiheuta oikaisutarvetta oikaistuun tuloslaskemaan. (Yritys-tutkimus ry 2011, 22-23.) Mikäli rahoitustuotot tai rahoituskulun erät sisältävät kurssivoittoja tai kurssitappioita, oikaistaan ne kohtaan kurssierot. (Niskanen & Niskanen 2003, 67.)

Välittömät verot kohtaan sisältyy tuloverot ja muut välittömät verot. Huomioon otetaan vain tar-kastelun kohteena olevan tilikauden verot. Jos virallisen tuloslaskelman verot sisältävät aikaisem-man tilikauden maksettuja lisäveroja tai palautuksia, oikaistaan virallista tuloslaskelmaa niiltä osin. (Niskanen & Niskanen 2003, 68.)

Liikevaihto + <u>liiketoiminnan muut tuotot</u> TUOTOT YHTEENSÄ - aine- ja tarvikekäyttö - ulkopuoliset palvelut - henkilöstökulut - liiketoiminnan muut kulut -/+ <u>valmisteveraston lisäys vähennys</u> KÄYTTÖKATE - <u>suunnitelman mukaiset poistot</u> LIIKETULOS + muut korko- ja rahoitustuotot + tuotot osuuksista ja muista sijoituksista - korkokulut ja muut rahoituskulut - <u>välittömät verot</u> NETTÖTULOS + satunnaiset tuotot - <u>satunnaiset kulut</u> KOKONAISTULOS - <u>muut tuloksen oikaisut</u> TILIKAUDEN TULOS

Kuva 2. Oikaistu tuloslaskelma

3.3.2 Taseen oikaisut

Oikaistu tase eroaa virallisesta tilinpäätöksen taseesta paljonkin. Oikaistussa taseessa yhdistellään useita eriä. (Niskanen & Niskanen 2003, 70.)

Taseen vastaavaa-puolella oleviin aineettomiin hyödykkeisiin laitetaan vain menoja, joista saattaa tulevaisuudessa kertyä vastaavaa tuottoa. Mikäli virallisen taseen aineettomiin hyödykkeisiin kuuluu perustamis- ja tutkimusmenoja, poistetaan ne oikaistussa taseessa. Oikaistussa taseessa on ryhmät tutkimusmenoille, kehittämismenoille, liikearvolle ja muille aineettomille hyödykkeille. (Niskanen & Niskanen 2003, 71.) Aineellisten hyödykkeiden eriä virallisessa taseessa kuten myös oikaistussa taseessa ovat maa- ja vesialueet, rakennukset ja rakennelmat sekä koneet ja kalusto. (Niskanen & Niskanen 2003, 72.)

Sisäiset osakkeet ja osuudet erä täytyy oikaistuun taseeseen oikaista, jos yrityksen oma pääoma on menetetty eikä osakkeillakaan ole arvoa. Muut osakkeet ja osuudet -erä esiintyy sekä virallisessa että oikaistussa taseessa. Sisäiset saamiset oikaistaan, jos henkilöyhtiöllä on saamisia vastuunalaisilta yhtiömiehiltä, velallisen takaisinmaksu on epävarmaa tai kun lainasaaminen on riskisijoitus. (Niskanen & Niskanen 2003, 73-74.)

Virallisessa sekä myös oikaistussa taseessa on aineet ja tarvikkeet, keskeneräiset tuotteet, valmiit tuotteet sekä muu vaihto-omaisuus -erät. Virallisessa taseessa olevat lyhytaikaiset saamiset -ryhmä jaetaan oikaistussa taseessa myyntisaamisiin, sisäisiin myyntisaamisiin, muihin sisäisiin saamisiin sekä muihin saamisiin. (Niskanen & Niskanen 2003, 75-76.)

Oikaistun taseen vastattavaa puolella oman pääoman eriä ovat osakepääoma, ylikurssirahasto, muut rahastot, kertyneet voittovarot, tilikauden tulos ja pääomalainat. Oikaistun taseen vieras pääoma poikkeaa virallisesta siten, että oikaistussa taseessa vieraaseen pääomaan kuuluu pitkä- ja lyhytaikaisen vieraanpääoman lisäksi pakolliset varaukset. Lainat rahoituslaitoksilta täytyy oikaista, jos lainoihin liittyvät kurssitappiot ovat virallisessa taseessa laitettu siirtosaamisiin. (Niskanen & Niskanen 2003, 79-81.)

Oikaistun taseen sisäiset velat muodostuvat laskemalla yhteen velat saman konsernin yrityksille ja velat omistusyhteisyriksille. Velkojen odotetaan olevan korollisia, kun niitä käytetään tunnuslukulaskennassa. Oikaistussa taseessa olevaan pakolliset varaukset erään on lisätty virallisessa taseessa olevat eläkevaraukset, verovaraukset ja muut pakolliset varaukset. (Yritystutkimus ry 2011, 48-49.)

VASTAAVAA:	VASTATTAVAA:
Pysyvät vastaavat:	Oma pääoma:
Liikearvo	Osakepääoma
Muut aineettomat hyödykkeet	Ylikurssirahasto
= AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	Muut rahastot
	Kertyneet voittovarot
Maa- ja vesialueet	Tilikauden tulos
Rakennukset ja rakennelmat	= TASEEN OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ
Koneet ja kalusto	
Muut aineelliset hyödykkeet	Poistoero
= AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	Vapaaehtoiset varaukset
	= POISTOERO JA VARAUKSET YHTEENSÄ
Sisäiset osakkeet ja osuudet	
Muut osakkeet ja osuudet	Oman pääoman oikaisut
Sisäiset saamiset	= OIKAISTU OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ
Muut saamiset ja sijoitukset	
= SJOITUKSET JA PITKÄAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	Vieras pääoma:
	Pääomalainat
Leasingvastuukanta	Lainat rahoituslaitoksilta
	Muut pitkäaikaiset velat
Vaihtuvat vastaavat:	= PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ
Aineet ja tarvikkeet	
Keskeneräiset tuotteet	Laskennallinen verovelka
Valmiit tuotteet	
Muu vaihto-omaisuus	Pakolliset varaukset
= VAIHTO-OMAIUUUS YHTEENSÄ	Leasingvastuut
Myyntisaamiset	Korolliset lyhytaikaiset velat
Sisäiset myyntisaamiset	Saadut ennakot
Muut saamiset	Ostovelat
= LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	Sisäiset ostovelat
	Muut korottomat lyhytaikaiset velat
Rahat ja pankkisaamiset	= LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ
= VASTAAVAA YHTEENSÄ	= VASTATTAVAA YHTEENSÄ

Kuva 3. Oikaistu tase

3.4 Tunnusluvut

Yrityksen toimintaedellytyksien mittaamisessa on pidetty tärkeimpinä kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta. Luvussa käydään läpi yleisimpien tunnuslukujen laskukaavat ja mitä ne kertovat. Tunnuslukujen lähteenä on käytetty Alma Talent Oy:n Tunnuslukuopasta.

3.4.1 Kannattavuuden tunnusluvut

Yritykselle tehtävässä tilinpäätösanalyysissä kannattavuudella tarkoitetaan tuottojen ja tilikaudelle jaksotettujen menojen erotusta. Kannattavuutta mitataan yleensä koko yrityksen tasolla ja tunnuslukujen avulla mitataan yleensä lyhyen aikavälin kannattavuutta. Pitkän aikavälin kannattavuutta vertaillaan katsomalla useiden vuosien analyysien tuloksia. (Niskanen & Niskanen 2003, 112.) Jos yrityksen kannattavuus näyttää tunnuslukujen avulla heikolta, merkitsee se sitä, että yritys tuottaa tappiota ja sen omapääoma häviää vähitellen.

Käyttökate ja käyttökateprosentti

Käyttökate tunnusluvun avulla kuvataan varsinaisen liiketoiminnan kuluja ennen poistoja, rahoituseriä ja veroja. Se kertoo, kuinka paljon yritykselle jää liikevaihdosta katetta, kun siitä on vähennetty kaikki yrityksen toimintaan liittyvät kulut. Käyttökate ja käyttökateprosentti lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$\text{Käyttökate} = \text{Liiketulos} + \text{poistot ja arvonalentumiset}$$

$$\text{Käyttökate-\%} = 100 * \text{käyttökate} / \text{liikevaihto}$$

Tunnusluvulle ei ole olemassa yleisiä ohjearvoja vaan sen taso riippuu paljon yrityksen toimialasta ja pääomarakenteesta.

Liiketulos ja liikeulosprosentti

Liiketulos on virallisen tuloslaskelman välitulos ja se kertoo, kuinka paljon varsinaisista liiketoiminnan tuloista on jäänyt jäljelle ennen rahoituserien ja verojen vähentämistä. Tunnusluku sopii yksittäisen yrityksen kehityksen ja saman toimialan väliseen vertailuun. Liiketulos ja liikeulosprosentti lasketaan seuraavan kaavan mukaan.

$$\text{Liiketulos} = \text{liikevaihto} + \text{liiketoiminnan muut tuotot} - \text{toimintakulut} - \text{poistot ja arvonalennukset}$$

$$\text{Liikeulos-\%} = 100 * \text{liiketulos} / \text{liikevaihto}$$

Liikeulosprosentti on korkea yrityksillä, joilla on kattavasti pääomaa. Jos liikeulosprosentti on negatiivinen, kertoo se, että yrityksellä on liiketoiminnassa operatiivisia vaikeuksia.

Nettotulos ja nettotulosprosentti

Nettotulos on yrityksen varsinaisen toiminnan tulos. Se on osuus, joka jää tilikauden tuloksesta yrityksen omistajille, se toimii useimmiten esimerkiksi voitonjakopäätöksen pohjana. Nettotuloksessa ei ole mukana tuloslaskelman satunnaisia eriä eikä tilinpäätössiirtoja, joten se ei ole välttämättä sama kuin tuloslaskelman voitto ja tappio. Nettotulos ja nettotulosprosentin laskukaava on:

$$\text{Nettotulos} = \text{liiketulos} +/- \text{rahoituserät} +/- \text{verot}$$

$$\text{Nettotulos-\%} = 100 * \text{nettotulos} / \text{liikevaihto}$$

Positiivinen nettotulos kertoo, että yritys on pystynyt selviämään liiketoiminnallaan lainojen korista ja käyttöpääomien ja hankintojen omarahoituksesta. Kun tarkastellaan nettotuloksen tasoa, on hyvä tarkastella myös oman pääoman tuotto prosenttia. Jos oman pääoman tuotto prosentti on yli 10 %, niin nettotuloksen taso on omistajien näkökulmasta tyydyttävä. Tämä tunnusluku soveltuu muita paremmin eri toimialojen keskinäiseen vertailuun.

Rahoitustulos ja rahoitustulosprosentti

Tämä tunnusluku kertoo, kuinka paljon yrityksen varsinainen toiminta tuottaa tulorahoitusta. Tunnusluvulla kuvataan sitä, kuinka yritys onnistuu suoriutumaan varsinaisilla tuotoilla lainojen lyhennyksistä, käyttöpääoman lisäyksistä ja investointien omarahoituksesta. Rahoitustulos ja rahoitustulosprosentti lasketaan alla olevan kaavan avulla.

$$\text{Rahoitustulos} = \text{nettotulos} + \text{poistot ja arvonalennukset}$$

$$\text{Rahoitustulos-\%} = 100 * \text{rahoitustulos} / \text{liikevaihto}$$

Rahoitustulos -tunnuslukua käyttävät yleensä rahoittajat. Rahoitustuloksen pitäisi olla positiivinen lyhyelläkin aikavälillä. Jos rahoitustulos on negatiivinen, se kertoo, että yritys on joutunut kattamaan juoksevia rahoituskuluja lisävelalla tai purkamalla likviditeettiä. Rahoitustulos -tunnusluku on toimialakohtainen.

Sijoitetun pääoman tuotto-%

Tunnusluku on tärkeimpiä tilinpäätösanalyysin tuottamista tunnusluvuista. Sen avulla mitataan yrityksen suhteellista kannattavuutta eli sitä tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle. Tunnuslukua voidaan käyttää eri toimialojen yritysten väliseen vertailuun. Laskentakaava tunnusluvulle on:

*Sijoitetun pääoman tuotto-% = 100 * [nettotulos + rahoituskulut + verot (12kk)] / sijoitettu pääoma keskimäärin*

Sijoitettu pääoma = oma pääoma + korolliset velat

Viitteelliset normiarvot:

Erinomainen yli 15 %

Hyvä 10 – 15 %

Tyydyttävä 6 – 10 %

Välttävä 3 – 6 %

Huono alle 3 %

3.4.2 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Vakavaraisuus kertoo, kuinka yritys kykenee suoriutumaan sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuuden tunnusluvut kuvaavat yrityksen oman ja vieraan pääoman suhdetta. (Niskanen & Niskanen 2003, 130.) Vakavaraisuutta voidaan mitata staattisilla rahoitusrakenteen sekä dynaamisilla rahoituksen riittävyyden mittareilla. Luvussa käsitellään ne vakavaraisuuden tunnusluvut, mitkä työmme kehitystehtävään sisältyy.

Omavaraisuusaste

Omavaraisuusaste tunnusluvulla mitataan yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus yhtiön varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Korkea omavaraisuusaste kertoo sen, miten vakaalle pohjalle yrityksen liiketoiminta rakentuu. Yritys voi tulla toimeen myös matalalla omavaraisuusasteella, jos sen kannattavuus on kohtuullinen, eikä tappiota synny.

*Omavaraisuusaste-% = 100 * oma pääoma / (oikaistun taseen loppusumma – tehtyyn työhön perustuvat ennakot)*

Viitteelliset ohjearvot:

<i>Erinomainen</i>	<i>yli 50 %</i>
<i>Hyvä</i>	<i>35 – 50 %</i>
<i>Tyydyttävä</i>	<i>25 – 35 %</i>
<i>Välttävä</i>	<i>15 – 25 %</i>
<i>Heikko</i>	<i>alle 15 %</i>

Nettovelkaantumisaste (Net Gearing)

Nettovelkaantumisasteella kuvataan yrityksen velkaantuneisuutta. Tunnusluku kertoo, mikä on omistajien yritykseen sijoitettujen omien pääomien ja rahoittajilta lainattujen korollisten velkojen suhde.

$$\text{Nettovelkaantumisaste-\%} = 100 * (\text{korolliset velat} - \text{likvidit rahavarat}) / \text{omat varat}$$

Viitteelliset ohjearvot:

<i>Erinomainen</i>	<i>alle 10 %</i>
<i>Hyvä</i>	<i>10 – 60 %</i>
<i>Tyydyttävä</i>	<i>60 – 120 %</i>
<i>Välttävä</i>	<i>120 – 200 %</i>
<i>Heikko</i>	<i>yli 200 %</i>

Korkea tunnusluvun arvo kertoo korkeasta yrityksen velkaantuneisuudesta. Mitä korkeampi yrityksen nettovelkaantumisaste on, sitä vaikeampi yrityksen on saada lisärahoitusta. Jos tunnusluvun arvo on negatiivinen, yritys on käytännössä katsoen velaton.

Korolliset nettovelat / Käyttökate-%

Tunnusluku kertoo, kuinka nopeasti yritys saisi nykyisellä tulostahdilla maksettua velkansa, jos käyttökate käytetään kokonaan velkojen maksuun. Tunnusluvun avulla saadaan selville, kuinka monessa vuodessa yritys pystyisi maksamaan korolliset velkansa käyttökateella pois, olettaen että yritys ei esimerkiksi maksa osinkoa. Tunnusluku lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$100 \times \text{korolliset nettovelat} / \text{käyttökate (12kk)}$$

Lainojen hoitokate

Lainojen hoitokate vertaa, kuinka tulos riittää vieraan pääoman velvoitteiden hoitamiseen. Tunnusluku mittaa tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman hoitovelvoitteiden näkökulmasta.

Lainojen hoitokate = (rahoitustulos + rahoituskulut) / (rahoituskulut + pitkäaikaisten lainojen lyhennykset)

Viitteelliset ohjearvot:

<i>Hyvä</i>	<i>yli 2</i>
<i>Tyydyttävä</i>	<i>1-2</i>
<i>Heikko</i>	<i>alle 1</i>

Tunnuslukua sovellettaessa menneisyyden tarkasteluun olisi hyvä, jos lainojen lyhennyksinä käytettäisiin niitä lyhennyksiä, jotka olisivat lainaehtojen mukaan erääntynyt tarkastelukaudella.

Rahoituskulujen hoitokate

Rahoituskulujen hoitokate kertoo, kuinka monta kertaa yritys olisi pystynyt maksamaan vieraasta pääomasta tulleet kulut toiminnan tuottamalla tulorahoituksellaan. Tunnuslukua on hyvä tarkastella useamman vuoden jaksolta.

Rahoituskulujen hoitokate = (rahoitustulos + rahoituskulut) / rahoituskulut

3.4.3 Maksuvalmiuden tunnuslukuja

Maksuvalmiudella tarkoitetaan kykyä suoriutua yrityksen juoksevista velvoitteista ja muista yllättävistä maksuista. Velkojat ja tavarantoimittajat ovat kiinnostuneista yritysten maksuvalmiudesta kertovista tunnusluvuista. (Niskanen & Niskanen 2003, 117.) Maksuvalmiutta pystytään mittaamaan staattisilla taseesta lasketuilla tunnusluvuilla ja dynaamisilla eli rahavirtoihin perustuvilla mittareilla.

Quick Ratio

Quick Ratio tunnusluku mittaa sitä, kuinka yritys selviää lyhytaikaisista veloistaan. Sillä mitataan yrityksen kassavalmiutta ja rahoituspuskurien tilaa. Suositusarvo luvulle on 1, silloin yrityksen rahoitusomaisuus kattaa kokonaan lyhytaikaisen velkojen määrän.

Quick Ratio = (Lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset + rahoitusarvopaperit) / (lyhytaikainen vieras pääoma – lyhytaikaiset saadut ennakot)

Viitteelliset ohjearvot:

<i>Erinomainen</i>	<i>yli 1,5</i>
<i>Hyvä</i>	<i>1 – 1,5</i>
<i>Tyydyttävä</i>	<i>0,5 – 1</i>
<i>Välttävä</i>	<i>0,3 – 0,5</i>
<i>Heikko</i>	<i>alle 0,3</i>

Current Ratio

Tunnusluvulla mitataan yrityksen maksuvalmiutta ja rahoituspuskuria tilinpäätöshetkellä. Current ratioissa tarkasteluperspektiivi on pitempi kuin mitä quick ratioissa.

Current Ratio = (vaihto-omaisuus + lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset + rahoitusomaisuusarvopaperit) / lyhytaikainen vieras pääoma

Viitteelliset ohjearvot:

<i>Erinomainen</i>	<i>yli 2,5</i>
<i>Hyvä</i>	<i>2 – 2,5</i>
<i>Tyydyttävä</i>	<i>1,5 – 2</i>
<i>Välttävä</i>	<i>1 – 1,5</i>
<i>Heikko</i>	<i>alle 1</i>

3.4.4 Kiertonopeuden tunnuslukuja

Myyntisaamisten kiertoaika

Myyntisaamisten kiertoaika kertoo, kuinka kauan myyntitulot ovat keskimäärin saamisina ennen kuin ne saadaan yritykseen rahana. Tunnusluku mittaa yrityksen perinnän tehokkuutta. Mitä enemmän yritys antaa pitkiä maksuaikoja tai asiakkaat maksavat laskuja hitaasti, sitä enemmän yrityksen prosesseihin sitoutuu pääomia.

*Myyntisaamisten kiertoaika, pv = 365 * myyntisaamiset / liikevaihto (12kk)*

Myyntisaamisten kiertoa tehostamalla yritys voi nostaa tulorahoituksen riittävyttä sekä parantaa likviditeettiään. Likviditeetin kannalta ihanteellisena tilanteena pidetään sitä, missä myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoajat ovat lähes yhtä suuret.

Ostovelkojen kiertoaika

Ostovelkojen kiertoaika kertoo, minkä verran yritys on käyttänyt maksuaikaa ostovelkojensa maksuun keskimäärin. Tunnusluku kertoo, kuinka monessa päivässä yrityksen ostot keskimäärin maksetaan. Nopea ostovelkojen kierto kertoo, että yritys on pystynyt hoitamaan ostovelkansa ja hyödyntämään esimerkiksi käteisalennuksia.

*Ostovelkojen kiertoaika, pv = 365 * ostovelat / aine- ja tarvikeostot (12kk)*

4 TUNNUSLUKUANALYYSIN TULKINTAOPAS

Luvussa neljä käsitellään opinnäytetyön empiirisen osion toteutusta. Ensiksi käsitellään työn toimeksiantaja sekä toimeksianto, jonka jälkeen perehdytään työssä käytettyihin tutkimusmenetelmiin ja -aineistoihin sekä toimeksiantajalle tehtyyn kyselyyn. Tämän jälkeen käsitellään itse oppaan tekemistä sen eri vaiheineen, sekä sitä, miten oppaasta on käytännön hyötyä toimeksiantajalle. Lopuksi opas testataan käytännössä tekemällä tunnuslukuanalyysi toimeksiantajan asiakasyritykselle.

4.1 Toimeksiantajan ja toimeksiannon kuvaus

Toimeksiantajana opinnäytetyössämme on Pohjois-Pohjanmaalla sijaitseva tilitoimisto Rousu Oy. Yritys on auktorisoitu taloushallintoliiton jäsen ja toimintansa se on aloittanut vuonna 1980. Toimipisteet sijaitsevat neljällä eri paikkakunnalla: Haapavedellä, Oulaisissa, Pulkkilassa ja Kärsämäellä. Henkilöstön määrä toimipisteillä on yhteensä noin 15. Tilitoimisto pyrkii antamaan asiakkailleen erinomaista asiakaspalvelua rehellisesti ja luotettavasti pohjautuen henkilöstön vahvaan osaamiseen. Asiakasyrityksille onkin tarjolla kattavasti erilaisia tilitoimistopalveluja. Perinteisistä kirjanpitolpalveluista tilitoimisto hoitaa muun muassa kirjanpidot ja tilinpäätökset, veroilmoitusten tekemisen, laskutuksen ja reskontran, palkkahallinnon, perinnät, kustannuslaskelmat, projektiseurannat sekä etäpäätelytydet. Kirjanpito-ohjelmalla yrityksellä on käytössä Tikon-ohjelmisto, joka edistää monipuolisuudellaan tilitoimiston kirjanpidon automatisoimista. Rousu Oy tarjoaa myös jonkin verran yhä enemmän asiakkaita kiinnostavia neuvonta- ja analyysipalveluita. Pääosin toimisto tuottaa kirjanpitolpalveluitaan paikallisille yrityksille, mutta asiakkaita on myös ihan eteläisimmästä Suomesta Lapin korkeudelle asti. Huomattava osa asiakasyrityksistä on palvelualan yrityksiä, mutta joukossa on myös esimerkiksi luomutuottajia sekä teollisuuden yrittäjiä. Yrityksellä onkin kokemusta hyvin monipuolisesti erilaisista toimialoista. Paikallisia tilitoimistoja kilpailijoina on yrityksellä muutamia ja sähköistymisen myötä kilpailijoita on myös valtakunnallisesti muualta Suomesta. (Tilitoimisto Rousu Oy 2019.)

Opinnäytetyömme toimeksiantona oli tehdä tilitoimistolle tunnuslukuanalyysin tulkintaopas. Tavoitteena oli kehittää tilitoimistopalveluita vastaamaan nykyajan tarpeita. Koska taloushallintoalan murroksen myötä tilitoimistojen tuottamat palvelut tulevat jatkossa painottumaan asiakas- ja neuvontapalveluiden tarjoamiseen, tulee toimeksiantajan kehittää sen mukaisesti palveluitaan

kilpailukykyä säilyttämiseksi. Opas rakennettiin niin, että sen avulla voidaan asiakkaalle toteuttaa yhtenäinen tunnuslukuanalyysi, jossa käydään läpi kaikki keskeisimmät tunnusluvut. Oppaan on tarkoitus toimia apuvälineenä, kun tilinpäätöksiä tarkastellaan erillisissä tilinpäätösneuvotteluissa asiakasyritysten kanssa ja myös muissa asiakastilanteissa, joissa asiakas haluaa tietoa yrityksensä tunnuslukuihin liittyen. Oppaasta on hyötyä tilitoimistolle lisäpalvelun tuottamisen näkökulmasta ja asiakasyrityksille asiakaspalvelun parantumisen näkökulmasta. Tunnuslukuohjeistuksen avulla asiakkaat saavat yrityksellensä tärkeää lisähyötyä taloudellisten päätösten tekemiseen, kun heidän tietoisuutensa tunnusluvuista ja niiden merkityksestä kasvaa.

4.2 Tutkimusmenetelmä- ja aineisto

Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen kehittämistehtävä. Toiminnalliselle opinnäytetyölle tyypillisesti työ sisältää sekä toiminnallisen osuuden että raportin, jossa toiminnallinen prosessi dokumentoidaan ja arvioidaan (Oulun ammattikorkeakoulu 2018). Tässä työssä on tehty toiminnallisessa osiossa opas, jonka teko lopuksi kuvaillaan ja tehdään tarvittavat johtopäätökset. Toiminnalliselle työlle on ominaista, että tutkimusaihe löytyy työelämän tarpeista ja työ kehittää käytännön toimintaa. Tilinpäätösanalyysin tunnuslukuoppaan tekeminen oli toimeksiantajayritykselle ajankohtaista tilitoimistoalan toimialamurroksen myötä, mikä pakottaa tilitoimistoja lisäämään ja kehittämään asiantuntijapalveluitaan.

Aineiston hankintamenetelmät valittiin laadulliseen tutkimukseen sopiviksi. Työssä tehdään opas, jonka avulla pyritään kehittämään toimeksiantajan tilitoimistopalveluita tulevaisuuden tarpeiden mukaisiksi. Päädyimme käyttämään aineiston hankintamenetelmänä sähköpostikyselyä, joka tehtiin toimeksiantajayrityksen työntekijälle. Kyselyn avulla saimme kattavammin kuuluviin taloushallinnon asiantuntijan sekä tilitoimiston työntekijän äänen oppaan laadintaa varten. Saimme tietoa siitä, minkälainen oppaan tulisi olla, jotta siitä olisi hyötyä työntekijöiden ja asiakasyritysten välisissä tilinpäätösneuvotteluissa.

Kysely laadittiin toimeksiantajayrityksen työntekijälle, jolla oli työntekijöistä eniten asiantuntijuutta juuri tilinpäätösanalyysiin liittyen. Kysymykset olivat valmiiksi mietittyjä, mutta kysely oli kuitenkin avoin niin, että valmiita vastausvaihtoehtoja ei ollut. Kysely toteutettiin kirjallisesti sähköpostiviestin välityksellä luotettavan raportoinnin edistämiseksi ja lisäksi teimme muistiinpanoja vastauksista. Opas laadittiin kyselystä saatavien tietojen avulla toimeksiantajan tarpeita vastaaviksi.

4.3 Sähköpostikysely toimeksiantajayrityksen työntekijälle

Tässä työssä käytimme aineistonhankintamenetelmänä kyselyä. Kyselyn pohjalta toteutimme työn toiminnallisen osion. Kyselyssä ei ollut valmiita vastausvaihtoehtoja, mutta se eteni kuitenkin järjestelmällisesti keskittyen tiettyihin aihepiireihin ja kysymykset oli laadittu valmiiksi. Halusimme, että työntekijä voisi avoimesti pohtia kysymyksiämme ilman että vastausvaihtoehdot olisi rajattu. Kysely laadittiin toimeksiantajayrityksen työntekijälle, jolla oli yrityksen työntekijöiden keskuudesta eniten tietoperustaa tilinpäätösanalyysien käsittelemiselle. Kyselystä saatujen vastausten avulla laadimme oppaan tilinpäätösanalyysin tunnusluvuista. Seuraavaksi esitämme kysymykset ja työntekijän vastaukset.

Minkälainen haluaisit tilinpäätösanalyysin tunnuslukuja käsittelevän oppaan olevan?

Oppaassa tulisi olla tunnuslukujen laskentakaavat ja selkeät selitykset siitä, mitä laskettujen tunnuslukujen tulokset tarkoittavat. Samoin tulisi olla selkeästi selitettynä, mitä esimerkiksi termit vakavaraisuus, maksuvalmius ja kannattavuus tarkoittavat.

Millaisesta oppaasta voisi olla konkreettista hyötyä sinulle työssäsi? Millainen oppaan tulisi olla, jotta siitä olisi käytännön hyötyä tarkasteltaessa tilinpäätöksiä yhdessä asiakkaan kanssa?

Tunnuslukuja tulisi päästä myös vertailemaan saman toimialan yritysten tunnuslukuihin (toimialan mediaaniluvut). Oppaassa voisi siis olla esimerkiksi linkit toimialavertailun avuksi (Finnvera Oyj:n, Suomen asiakastiedon ja Tilastokeskuksen kokoamat toimialakohtaiset tp-tilastot ja Yritystutkimusneuvottelukunnan laatimat ohjeavot). Toimialavertailun ohjeistuksen avulla voitaisiin katsoa, miltä yrityksen talous näyttää suhteessa muihin samalla alalla toimiviin yrityksiin.

Jos tunnuslukuja lasketaan käsin, tilinpäätösanalyysin laatijan tulee hallita analyysin laatiminen, jotta analyysi olisi luotettava. Analyysin lukijan tulee taitaa analyysin tulkinta. Analyysin käyttö antaa mahdollisuuksia, mutta virheellinen laatiminen tai tulkinta sisältä myös riskejä.

Mitä tunnuslukuja haluaisit oppaassa käsiteltävän? Miksi juuri niitä?

Opinnäytetyösuunnitelmaan nimettyjen tunnuslukujen lisäksi näkisin tarvetta investointilaskelmille, tulosbudjeteille ja kassavirtalaskelmille, rahoituslaskelmille. Osa yrityksistä tarvitsisi budjetointipalveluita: minkä tekijöiden pitäisi muuttua ja minkä verran, että päästäisiin tavoitetulokseen, katetarpeen määrittely/tavoitelaskelmia. Investointia harkitessaan osan yrityksistä kannattaisi tehdä investointikannattavuus- ja rahoituslaskelmia. Virheinvestointeja tapahtuu ja on voitu

valita epäedullinen rahoitus kohteelle (vrt. esimerkiksi rahoitusleasing/osamaksurahoitus/pankkilaina) tai tulovirta on voitu ennustaa väärin.

Koen, että moni yritys saa parempaa tietoa yrityksen tilasta kassavirtapohjaisista laskelmista tai ne avautuvat yrittäjälle paremmin kuin pelkkä virallisen tuloslaskelman ja taseen lukeminen. Yrittäjät pitävät usein rahoituslaskelmia helppolukuisina ja selkeinä. Kassavirtalaskelmia voisi enempi tarjota kohdennetusti. Tilinpäätösanalyysin tukena kassavirtalaskelma: hyvä yhdistelmä.

Onko yritykselle aiemmin tehty vastaavaa opasta ja millaisissa tilanteissa sitä on käytetty? Jos on, mitä parannuksia haluaisit uudesta oppaasta löytyvän?

Yritykselle ei ole aiemmin tehty vastaavaa opasta.

Ovatko asiakasyritykset kiinnostuneita tilinpäätösanalyysien teettämisistä ja eritoten tunnuslukuanalyyseista?

Isommat yritykset ovat kiinnostuneita, samoin yritykset, jotka ovat aloittaneet toiminnan uudella toimialalla tai ovat laajentamassa toimintaansa. Monitoimialayritysten on kuitenkin hankala saada vertailukelpoisia tunnuslukuja toisista yrityksistä, kun eri yrityksillä vaihtelee tilikausittain tehtävät urakat ja tavaranmyynnit. Toiset urakat ovat enempi työpainotteisia ja toiset sisältävät runsaasti myös tavaranmyyntiä. Osa yrityksistä saa omilta pankeiltaan tunnuslukuanalyysit käyttöönsä ja osa on tilannut erillisestä palvelusta analyysin. Asiakas haluaa, että häntä havahdutaan huomioimaan huono kehityssuunta, jotta hän voi ryhtyä mahdollisiin korjaaviin toimenpiteisiin.

Mistä tunnusluvuista asiakasyritykset ovat olleet erityisesti kiinnostuneita?

Kannattavuus, maksuvalmius, vakavaraisuus, vertailut edellisvuoteen, myyntikate, käyttökate, nettotulos, varastonkiertonopeus, kassavirtalaskelmat jne. Osakkeenomistajia kiinnostaa myös osakkeiden arvo.

Saavatko asiakasyritykset tilitoimistolta raportteja koskien tunnuslukuja?

Joka kuukausi toimitan asiakkaille 1-2 raporttia, väliin tutustumismielessä myös uusia raportteja. Eniten käyttämäni raportit: raportti 26 "Vertailu edelliseen vuoteen ja vastaavaan kuukauteen vuosi takaperin" ja raportti 22 "Rullaava tuloslaskelma". Tilinpäätöksen (ja välitilinpäätöksen) yhteydessä käytän raportteja TP1, TP4 ja kv2 Oy-euro- raportteja ja silloin tällöin tulostan lisäksi asiakkaille erilaisia ennusteraportteja.

Käydäänkö tilinpäätös aina läpi asiakasyritysten kanssa?

Kyllä. Kattavammin tai ei niin kattavasti, asiakkaiden toiveiden mukaisesti.

4.4 Oppaan toteutus

Kuvaamme seuraavaksi tunnuslukuanalyysin oppaan toteutuksen. Lähtökohtana oppaan teolle oli, että siinä olevat tiedot tulisi olla mahdollisimman yksinkertaisesti ja selkeästi selitetty, jotta myös asiakasyritykset ymmärtäisivät opasta sen sisältöä lukiessaan. Panostimme selkeyteen oppaan ulkonäössä ja pyrimme myös tekemään kuvilla sekä tekstin tehosteilla siitä kiinnostavan lukea. Sisällössä näkyy sekä tekijöiden näkemys, että toimeksiantajan asiantuntijuus. Lisäksi oppaaseen on kerätty tietoa erilaisista lähteistä.

Opas käsittelee kannattavuuden, vakavaraisuuden, kiertonopeuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuja. Kannattavuuden tunnusluvuista käsitellään käyttökate, liiketulos, nettotulos, rahoitustulos ja sijoitetun pääoman tuotto. Vakavaraisuuden staattisista mittareista opas käsittelee omavaraisuusastetta ja nettovelkaantumistasetta. Vakavaraisuuden dynaamisista mittareista puolestaan käsitellään korollista nettovelkaa suhteessa käyttökatteeseen, lainojen hoitokatetta sekä rahoituskulujen hoitokatetta. Tehokkuutta mittaavista tunnusluvuista opas käsittelee paria kiertonopeuden tunnuslukua: myyntisaamisten kiertoaikaa ja ostovelkojen kiertoaikaa. Maksuvalmiuden tunnusluvuista käsitellään tasesuhteita mittaavat Quick ratio ja Current ratio.

Tunnusluvut käsitellään oppaassa ensimmäiseksi selittämällä niiden merkitys mahdollisimman ymmärrettävästi. Sen jälkeen esitetään laskukaavat sekä mahdolliset ohjeavot. Lopuksi esitetään mahdolliset erityiset huomiot käsiteltävään tunnuslukuun liittyen. Tunnuslukujen jälkeen käsitellään seuraavaksi tunnuslukuanalyysin tekeminen vaihe vaiheelta. Ensin esitellään oikaistun tuloslaskelman sekä taseen kaavat. Seuraavaksi opas ohjeistaa laskettavien tunnuslukujen valintaan liittyviä tekijöitä. Lopuksi esitellään tunnuslukujen vertailuun tarkoitettu internetsivusto ja sen käyttö näyttökuvien avulla.

Tunnusluvut valittiin toimeksiantajayrityksen toimitusjohtajan ja työntekijän kanssa, jolle laadittiin kysely työhömmme liittyen. Lisäksi käytimme tunnuslukujen valintaan omaa arviotamme tärkeimmistä tunnusluvuista. Pyrimme valinnassa kiinnittämään huomiota siihen, että valitut tunnusluvut olisivat sekä taloushallinnon ammattilaisten että yrittäjien näkökulmasta keskeisimmät. Toimeksiantajan toive oppaalle oli, että se olisi selkeä ja että siinä käsiteltäisiin heidän mielestään

tärkeimmät tunnusluvut sekä niiden laskentakaavat. He halusivat myös, että opas sisältäisi ohjeet tunnuslukujen vertailuun saman toimialan yritysten välillä. Rakensimme oppaan pitkälti toimeksiantajan toiveita mukaillen.

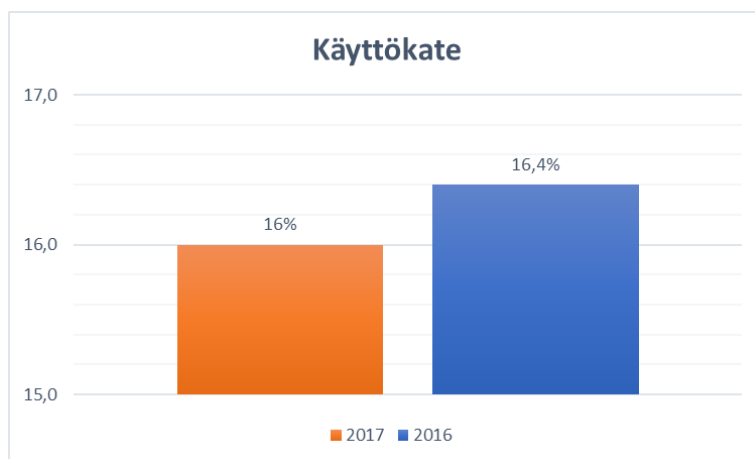
4.5 Oppaan testaus

Kun olimme kirjoittaneet oppaan, halusimme testata sitä vielä käytännössä. Laadimme yhdelle toimeksiantajan asiakasyrityksistä tunnuslukuanalyysin oppaan ohjeistusten mukaisesti. Halusimme testata oppaan ymmärrettävyyttä sekä sen tuomia hyötyjä tunnuslukuanalyyseja tehdessä. Ohjeen testausprosessissa käytimme apuna tilinpäätösraportteja, joita toimeksiantaja tekee asiakkailleen. Laskimme ne tunnusluvut, jotka pystyimme raporttien avulla laskemaan. Emme kuitenkaan saaneet sellaista tunnuslukuanalyysia tehtyä, mihin opas ohjeistaa, koska raporteissa ei ollut tarvittavia tietoja kaikkien tunnuslukujen laskemiseen. Laadimme tunnuslukuanalyysin vuosien 2017 ja 2016 tilinpäätöstiedoista. Raporttien tiedoissa tuloslaskelma ja tase oli valmiiksi oikaistu ja osa tunnusluvuista laskettu. Laskimme puuttuvat tunnusluvut sekä laadimme niiden ja raporttien tietojen pohjalta opastamme mukailevan tunnuslukuanalyysin. Tulosten tutkimisen helpottamiseksi ne muutettiin lopuksi Excelin avulla pylväsdiagrammimuotoon. Viimeisessä vaiheessa tulokset analysoitiin oppaan tulkintojen mukaisesti. Hyödynsimme analysoinnissa TEM-tilastopalvelun toimialaonline- sivustoa, jotta pystyimme vertaamaan tuloksia toimialakohtaisesti.

4.5.1 Kannattavuus

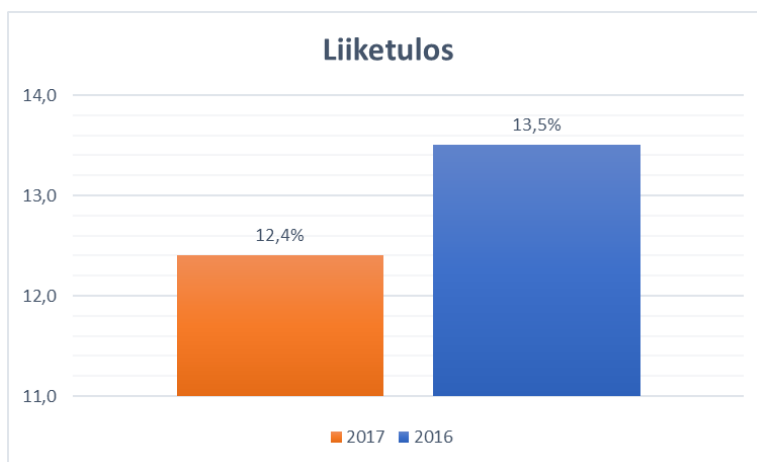
Asiakasyrityksen kannattavuuden mittaamiseksi laskimme käyttökateen, liike tuloksen, nettotuloksen, rahoitustuloksen ja sijoitetun pääoman tuoton. Kannattavuus on perusedellytys jatkuvalla liiketoiminnalla ja siksi näiden tunnuslukujen laskeminen nähdään tärkeänä osana tunnuslukuanalyysia.

Malliyrityksen käyttökateprosentti on erittäin hyvä verrattuna toimialan lukuihin. Vuonna 2016 toimialan yläkvartiili oli 17,6% ja vuonna 2017 vastaavasti 18,9% (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019). Malliyrityksen käyttökateprosentti on siis viime vuosina ollut lähellä toimialan yläkvartaalia. Vuonna 2016 yrityksen käyttökateprosentti on ollut 16,4% ja vuonna 2017 vastaavasti 16%. Kun mediaaniarvo toimialalla on ollut vuosina 2016 ja 2017 noin 8%, voidaankin todeta, että yrityksen käyttökate on erittäin hyvällä mallilla verrattuna muihin toimialan yrityksiin (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019).

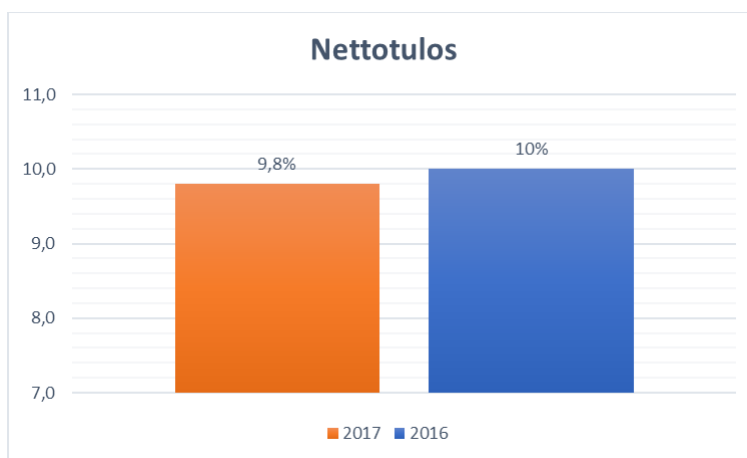
Kuva 4. Käyttökate

Kuten kuvasta voidaan todeta, yrityksen liike-tulosprosentti on käyttökateen mukaisesti erittäin hyvällä mallilla. TEM-tilastopalvelun mukaan toimialan liike-tulosprosentin yläkvartiili oli 12% vuonna 2016 ja 11,7% vuonna 2017. Yrityksen liike-tulosprosentti on siis molempina vuosina ylittänyt toimialan yläkvartiilin lukeman, kun vuonna 2016 yrityksen liike-tulosprosentti oli 13,5% ja vuonna 2017 vastaavasti 12,4%.

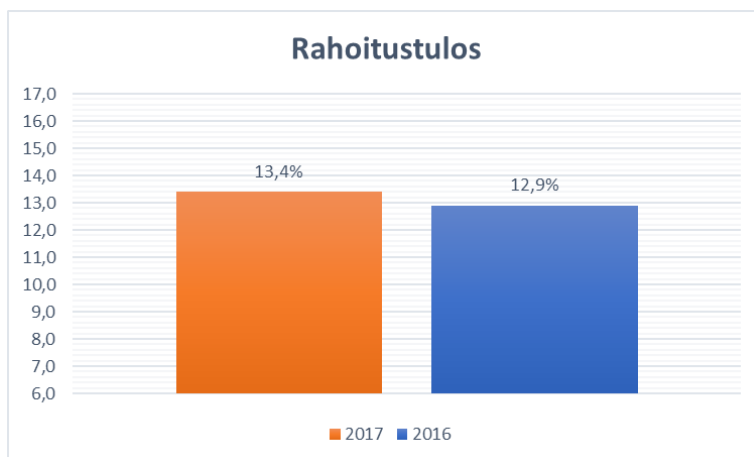
Kuva 5. Liiketulos

Yrityksen nettotulosprosentti on niin ikään myöskin erittäin hyvällä tasolla. Toimialan tilinpäätös-tiedoista saimme selville, että toimialan nettotulosprosentin yläkvartiili on vuonna 2016 ollut 7,9% ja vuonna 2017 vastaavasti 7,6% (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019). Yrityksen nettotulosprosentti pysyi aika lailla ennallaan edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2016 se oli 10% ja vuonna 2017 vastaavasti 9,8%. Muihin toimialan yrityksiin verrattuna nettotulos on erinomainen. Yritys pystyy siis hyvin selviytymään lainojen koroista sekä käyttöpääoman ja investointien rahoituksesta.

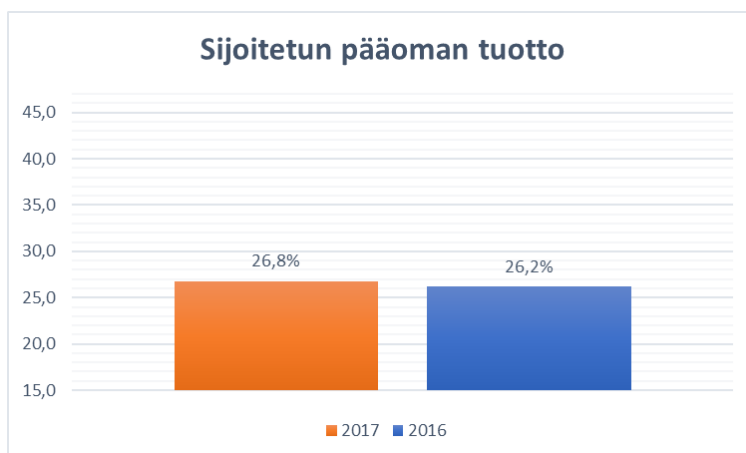
Kuva 6. Nettotulos

Rahoitustulos oli noussut yrityksellä vuoteen 2016 verrattuna 0,5 yksikköä. Toimialan tilinpäätöstietoihin verrattuna yrityksen rahoitustulosprosentti on hyvä. Toimialan rahoitustuloksen yläkvartiili vuonna 2017 oli 16,2% ja mediaaniluku 6,9% (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019). Malliyrityksen rahoitustulos on sijoittunut toimialan mediaaniluvun ja yläkvartiilin väliin vuonna 2016 ollessaan 12,9% ja vuonna 2017 luvun ollessa vastaavasti 13,4%. Rahoitustuloksesta voidaan nähdä, että esimerkiksi lainojen lyhentämisistä yritys pystyy suoriutumaan hyvin.

Kuva 7. Rahoitustulos

Sijoitetun pääoman tuotto oli yrityksessä molempina vertailuvuosina toimialan mediaaniarvojen yläpuolella. Vuonna 2017 toimialan yläkvartiili oli 39% ja mediaani 17,9%. Vuonna 2016 yläkvartiili oli 46,9% ja mediaani 15,4%. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019.) Yrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosentti on vuonna 2016 ollut 26,2% ja vuonna 2017 se on ollut vastaavasti 26,8%. Yrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosentti on hyvällä mallilla ja pysynyt edellisvuoteen verrattuna samankaltaisena.

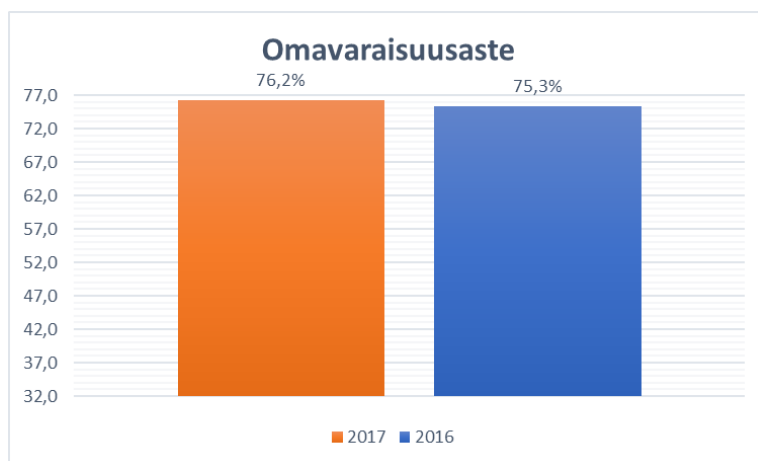

Kuva 8. Sijoitetun pääoman tuotto

4.5.2 Vakavaraisuus

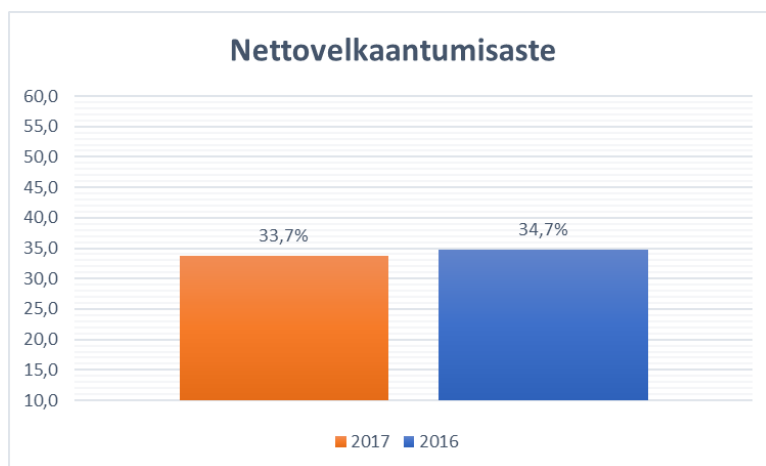
Vakavaraisuutta mittaavista tunnusluvuista laskimme yritykselle omavaraisuusasteen sekä nettovelkaantumisasteen. Omavaraisuusaste ja nettovelkaantumisaste mittaavat yrityksen rahoitusrakennetta. Vakavarainen yritys kykenee suoriutumaan suoritteistaan pitkällä aikavälillä.

Yrityksen omavaraisuusaste on erittäin korkealla tasolla. Suurin osa yrityksen varallisuusasteesta on omaa pääomaa. Yrityksen liiketoiminta on siis rakennettu erityisen vakaalle pohjalle. Muihin toimialan yrityksiin verrattuna yrityksen omavaraisuusaste on huomattava. Toimialan yläkvartiili vuonna 2017 oli 32,1% ja vuonna 2016 32,8% (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019). Tunnusluvun ohjearvojen mukaan omavaraisuusaste on erinomainen, kun se on yli 50%. Yrityksen omavaraisuusaste on vuonna 2016 ollut 75,3% ja vuonna 2017 se on ollut 76,2%.

Kuva 9. Omavaraisuusaste

Nettovelkaantumisaste on yrityksellä hyvällä tasolla, kun arvo sijoittuu ohjearvon mukaisesti 10-60% välille. Analysoidun yrityksen nettovelkaantumisaste on kuvion mukaisesti pysynyt hyvänä viime vuosina. Vuonna 2016 nettovelkaantumisaste on ollut 34,7% ja vuonna 2017 vastaavasti 33,7%. Tulos osoittaa, että yrityksen velkaantuneisuus ei ole niin suurta, että se uhkasi liiketoimintaa.

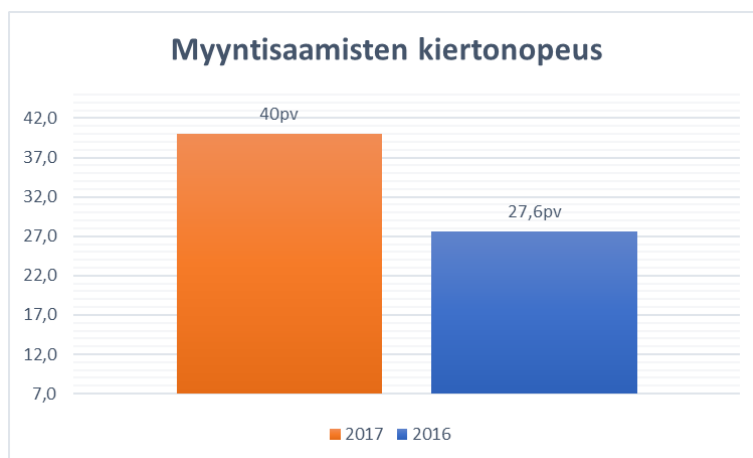

Kuva 10. Nettovelkaantumisaste

4.5.3 Kiertonopeus

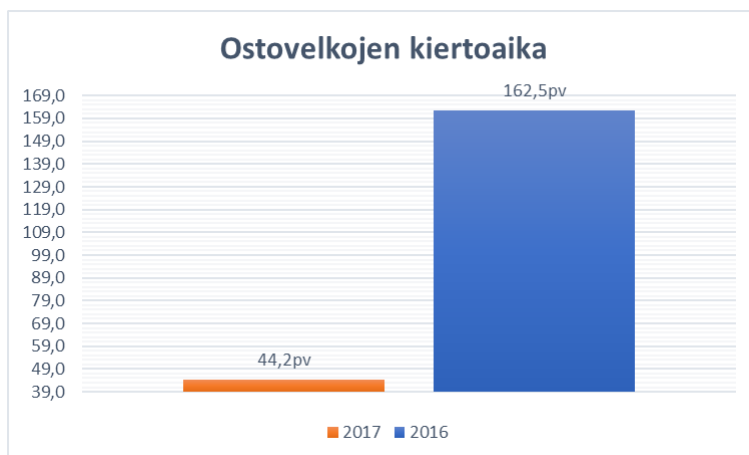
Kiertonopeuden tunnusluvut mittaavat rahan sitoutumista yrityksen toimintaan. Jokaisen yrityksen tulisi pyrkiä siihen, että liiketoiminta olisi mahdollisimman tehokasta ja taloudellista. Toimialojen välillä kiertonopeuksissa voi olla suuriakin eroja ja siksi kiertonopeuksia kannattaa verrata vain saman toimialan yrityksiin. Kiertonopeuden mittareista tutkimme yrityksen myyntisaamisten sekä ostovelkojen kiertoaikaa.

Yrityksen myyntisaamisten kiertoaika on vuonna 2017 alan tilinpäätöstietoihin verrattuna kohtalaisella tasolla. Mediaaniarvo toimialalla on vuonna 2017 ollut 30 päivää ja yläkvartiili on ollut 45 päivää (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019). Yrityksen myyntisaamisten kiertoaika sijoittuu näiden lukujen välille, kun se vuonna 2017 oli 40 päivää. Edelliseen vertailuvuoteen verrattuna arvo on hieman kasvanut. Vuonna 2016 mediaaniarvo toimialalla oli 33 päivää ja alakvartiili oli 7 päivää (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019). Yrityksen kiertoaika sijoittui hieman mediaaniarvon alapuolelle, kun se vuonna 2016 oli 27,6 päivää. Yrityksen myyntisaamisten kiertoaika on kaiken kaikkiaan kohtalaisella tasolla.

Kuva 11. Myyntisaamisten kiertonopeus

Ostovelkojen kiertonopeuden tunnusluku kertoo sen, kuinka monessa päivässä yritys keskimäärin maksaa ostonsa. Vuoteen 2016 verrattuna yrityksen ostovelkojen kiertonopeus on laskenut huomasti. Vuoden 2016 kiertonopeus ylitti toimialan yläkvartiilin reilusti ollen 162,5 päivää, kun taas yrityksen vuoden 2017 kiertonopeus on jopa mediaaniarvon alapuolella ollessaan 44,2 päivää. Toimialan yläkvartiili vuonna 2016 oli 124pv ja vuonna 2017 vastaavasti 154pv. Mediaaniarvo vuonna 2017 toimialalla oli 61pv. Ostovelkojen kiertonopeus on tällä hetkellä siis hyvällä tasolla.

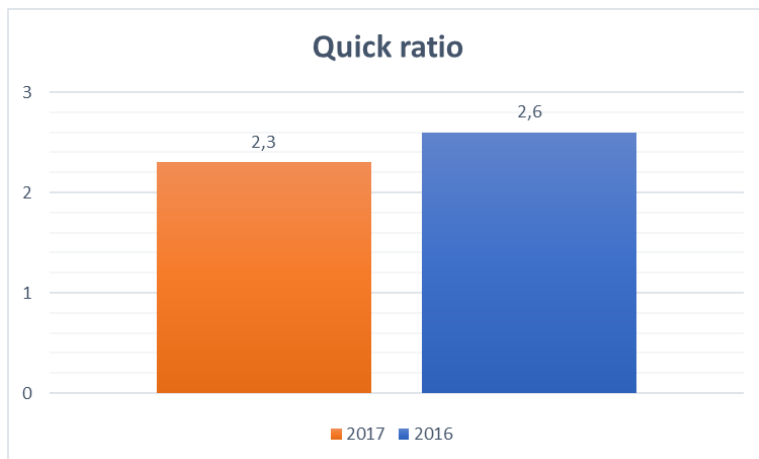

Kuva 12. Ostovelkojen kiertoaika

4.5.4 Maksuvalmius

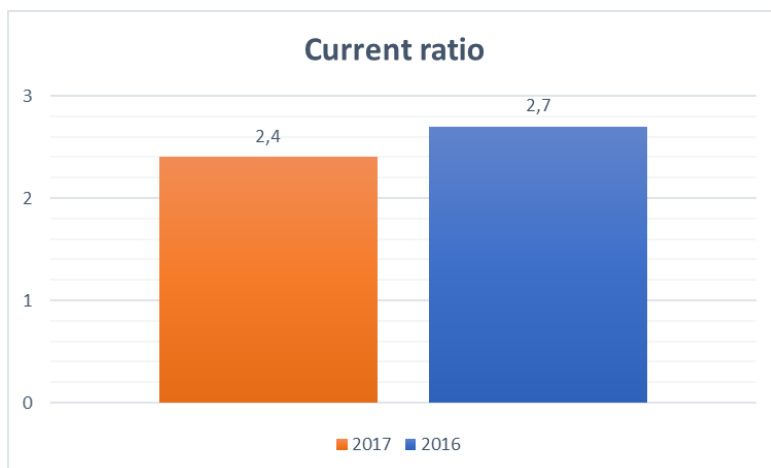
Maksuvalmiuden tunnusluvut mittaavat sitä, pystyykö yritys suoriutumaan laskujensa maksamisesta ajallaan, eli riittävätkö yrityksen rahat joka hetki. Maksuvalmiudesta huolehtiminen on erityisen tärkeää, koska huono maksuvalmius voi johtaa maksukyvyttömyyteen ja pahimmassa tapauksessa jopa konkurssiin. Yrityksen maksuvalmiudelle olisi suosiollista, että se pystyisi neuvottelemaan ostovelkoilleen mahdollisimman pitkät maksuajat ja myyntisaamisilleen puolestaan mahdollisimman lyhyet maksuajat. Analysoidulla yrityksellä ostovelkojen kiertoaika on suhteellisen lyhyt, kun taas myyntisaamisten kiertoaika kohtalaisen pitkä. Maksuvalmiutta selvittävistä mittareista laskimme yritykselle quick ration ja current ration.

Quick ratio on yrityksellä ollut vertailuvuosina erittäin hyvällä tasolla. Yritys siis pystyy kattamaan kokonaan rahoitusomaisuudellaan lyhytaikaiset velkansa. Toimialan tilinpäätöstiedot kertovat, että vuonna 2016 quick ration yläkvartiili on ollut 1,3 ja vuonna 2017 vastaavasti 1,5 (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019). Yrityksen quick ratio on molempina vuosina ollut huomasti näitä lukuja korkeampi, kun se vuonna 2016 oli 2,6 ja vuonna 2017 oli 2,3.

Kuva 13. Quick ratio

Kuten quick ratio, myös current ratio on yrityksellä hyvällä tasolla. Arvo ylittää toimialan yläkvartiiliarvot roimasti. Vuonna 2016 yläkvartiili on toimialalla ollut 1,5 ja vuonna 2017 se on ollut 1,6 (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019). Ohjearvon mukaan tulos on erinomainen, kun se ylittää 2,5. Vuonna 2017 yrityksen current ratio oli 2,4, joten myös ohjearvoihin nähden tulos on hyvä.

Kuva 14. Current ratio

4.6 Johtopäätökset

Tilitoimiston asiakasyritykselle teettämämme tunnuslukuanalyysin perusteella voimme todeta, että yrityksen talous on ollut viime vuosina hyvällä mallilla. Yrityksen talous oli verrattain samankaltainen vuoteen 2016 nähden, joskin kannattavuudeltaan vuosi 2016 oli hieman parempi. Pie-nestä laskusta huolimatta myös vuonna 2017 kannattavuuden tunnusluvut olivat hyvällä tasolla. Kaiken kaikkiaan yritys voi olla tyytyväinen tunnuslukuanalyysin tulokseen ja suurempaa huomi-oitavaa analyysistä ei ilmennyt.

Halusimme kokeilla tunnuslukuanalyysin tulkintaopasta käytännössä teettämällä yhdelle toimek-siantajan asiakasyrityksistä tunnuslukuanalyysin oppaan ohjeita mukaillen. Tunnuslukuanalyysin teon aikana totesimme, että opas on uskoaksemme selkeydeltään sellainen, jota myös asiakas-yritykset pystyvät hyödyntämään tunnuslukuanalyyseja laadittaessa. Mielestämme olemme myös onnistuneet valitsemaan yhdessä toimeksiantajan kanssa ne kaikista keskeisimmät tunnus-luvut oppaaseen. Opas on tavoitteen mukainen: selkä, kiinnostava ja ymmärrettävä.

5 YHTEENVETO JA POHDINTA

Tilitoimistoala on kokenut viime vuosina murroksen. Suurin muutos alalla on ollut kirjanpidon digitalisoituminen. Teknologisen kehityksen, digitalisoitumisen ja automatiikan lisääntymisen myötä kirjanpitäjän työnkuva on muuttunut radikaalisti. Iso osa perinteisistä tilitoimistojen rutiinitehtävistä, kuten erilaisista kirjanpidollisista tallentamisista, on automatisoitunut. Rutiinitehtävistä vapautunut työaika on lisännyt tilitoimistoissa erilaisten asiantuntijapalveluiden tuottamista ja tulevaisuudessa työnkuva tulee todennäköisesti olemaan pääasiassa erilaisten analysointipalvelujen tarjoamista tilitoimiston asiakkaille. Asiantuntijapalveluille onkin tänä päivänä kysyntää ja tilitoimiston erilaisista neuvontapalveluista ollaan kiinnostuneita. Suurin syy tähän on se, että yritykset joutuvat tänä päivänä mukautumaan jatkuvasti erilaisiin liiketaloudellisiin muutostilanteisiin. Kilpailukykyssä säilyttämiseksi, tulee tilitoimistojen nyt siis kehittää ja lisätä erilaisten asiantuntijapalveluiden tarjontaa sekä pysyä myöskin teknologisen kehityksen mukana. Robotiikka ja tekoäly tulevat lisäämään kirjanpidon työhön lähitulevaisuudessa automatiikkaa, mikä edellyttää taloushallintoalan työntekijöiltä osaamisen päivittämistä sekä edelleen sopeutumista uudenlaisiin työtehtäviin. Kirjanpidon työ tulee todennäköisesti jossain vaiheessa olemaan lähinnä kirjanpidon lopputuotoksista tulevien tietojen hyödyntämistä asiakasyritysten neuvonnassa, sekä erilaisia kehittämistehtäviä prosessien ja tietovirtojen parissa. Erilaiset palvelujen kehittämisprojektit ovat edellä mainituista syistä erittäin ajankohtaisia tällä hetkellä tilitoimistoissa, ja alan, sekä työtehtävien muutokset tärkeä tutkimusaihe.

Opinnäytetyönämme oli tehdä opas, joka ohjeistasi tunnuslukuanalyysin tekemisessä ja tulkitsemisessa. Työn tarkoituksena oli, että tunnuslukuanalyysia käsittelevä opas kehittäisi tilitoimiston palveluntarjontaa sekä lisäisi tunnuslukuihin liittyvää neuvontaa ja näin osaltansa auttaisi tilitoimistoa paremmin seuraamaan ja kehittämään asiakasyritysten liiketoimintaa. Halusimme myös, että opas valmentaisi tilitoimistoa ja sen työntekijöitä neuvonta- ja asiantuntijapalveluiden lisääntymiseen tilitoimistoalalla. Oppaan teon jälkeen se vielä testattiin käytännössä. Laadimme yhdelle toimeksiantajan asiakasyrityksistä tunnuslukuanalyysin oppaan ohjeiden mukaisesti. Analyysi laadittiin yrityksen vuosien 2016 ja 2017 tilinpäätöstiedoista. Käytimme analyysin laadinnassa apuna toimeksiantajalta saatuja tilinpäätösraportteja.

Käytimme työssämme aineiston hankintamenetelmänä sähköpostikyselyä, joista saatujen tietojen pohjalta laadimme oppaan. Sähköpostikysely toteutettiin toimeksiantajayrityksen työntekijälle. Kysely koski muun muassa oppaan sisältöä, asiakasyritysten kiinnostusta tunnuslukuihin sekä tilitoimiston nykyisiä käytäntöjä tilinpäätösten käsittelyistä asiakkaiden kanssa. Kyselystä

kävi ilmi, että yritykset ovat hieman vaihtelevasti kiinnostuneita tunnuslukuanalyyysien tekemisistä. Isommat yritykset, sekä uudelle toimialalle siirtyvät yritykset ovat tunnuslukuanalyyseista eniten kiinnostuneita. Monitoimialojen yrityksillä on hankaluuksia vertailla tunnuslukuja muiden yritysten tunnuslukuihin tehtävien vaihtelujen myötä, mikä vähentää kiinnostusta tunnuslukuanalyyysien teettämiseen. Osa yrityksistä tilaa tunnuslukuanalyyysinsa muualta, kuten käyttämiensä pankkien kautta. Kuitenkin yrityksen koosta tai toimialasta riippumatta yrittäjät odottavat, että tilitoimistossakin havahdutetaan heitä mahdollisiin huolestuttaviin kehityssuuntiin yrityksen taloudessa. Nämä seikat huomioon ottaen uskomme, että tilinpäätösanalyysija koskeville lisäpalveluille olisi kysyntää ja tarjontaa tulisi ehdottomasti lisätä, jotta tilitoimisto pysyisi kilpailussa mukana eikä asiakas hankkisi analysointipalveluja muualta. Yritykset vaikuttavat luottavan kirjanpitäjien asiantuntijuuteen sekä siihen, että kirjanpitäjä huomaa mahdolliset negatiiviset suunnat yrityksen taloudessa.

Opinnäytetyön kirjallisessa osiossa on yhteensä viisi lukua. Johdantoluvun jälkeen käsitelimme toisessa luvussa tilitoimistoalaa, sen nykyhetkeä sekä tulevaisuuden näkymiä. Kolmannessa luvussa käsitelimme tilinpäätösanalyysia. Luvussa kuvasimme tilinpäätösanalyysin erilaiset analyysityypit ja tunnuslukuanalyyysin sekä tilinpäätösanalyysin laatimisen. Kerroimme myös tilinpäätösanalyysin tekemisen vaiheet. Neljännessä luvussa käsitelimme työmme empiirisen osion toteutusta. Kävimme läpi toimeksiantoa sekä esittelimme työn toimeksiantajan. Esittelimme myös oppaan teossa käytetyt tutkimusmenetelmät sekä tutkimusaineiston. Aineiston hankintamenetelmänä käytetty työntekijän sähköpostikysely kuvataan kokonaisuudessaan neljännessä luvussa. Lopuksi luvussa kerrotaan vielä oppaan tekemisestä sekä oppaan testaamisesta.

Rakensimme oppaan, joka on selkeä ja jossa tunnuslukuanalyyysin tekeminen ja keskeisimpien tunnuslukujen laskeminen on selitetty mahdollisimman ymmärrettävästi. Tähtäsimme siihen, että opas olisi kiinnostava ja ymmärrettävä myös asiakasyritysten näkökulmasta. Oppaaseen valittiin tunnusluvut, jotka olivat sekä meidän että toimeksiantajayrityksen mielestä tärkeimmät. Lopputulos rakentuu vahvasti toimeksiantajan työntekijälle tehdyn kyselyn vastauksiin sekä asiantuntijalähteiden pohjalle, mutta myös omaan näkemyksemme. Uskomme, että oppaasta on toimeksiantajalle hyötyä jatkossa, kun tilinpäätösanalyysija toteutetaan asiakasyritysten kanssa. Opas testattiin lopuksi myös käytännössä ja tulimme siihen lopputulokseen, että oppaan avulla tunnuslukuanalyyysin tekeminen on yksinkertaista ja oppaan ohjeet ovat selkeät. Testaus osoitti myös, että yrityksen taloudellisesta tilanteesta voidaan saada riittävän hyvä kuva laskemalla op-

paaseen valitut tunnusluvut. Tilitoimisto pystyy nyt rakentamaan oppaan avulla kokonaisvaltaisen tunnuslukuanalyysin asiakkaalle, kun aiemmin tunnuslukuja on tarkasteltu lähinnä sellaisten raporttien avulla, joihin on hajanaisesti laskettu vain tiettyjä tunnuslukuja.

Opas on tilitoimistolle yksi askel asiakas- ja neuvontapalveluiden kehittämisessä ja lisäämisessä. Opasta tullaan hyödyntämään jatkossa toimeksiantajayrityksessä, kun he tekevät tilinpäätösanalyysia yrityksille. Jatkotutkimusaiheena olisi mielenkiintoista kehittää tilitoimiston analysointipalveluja kokonaisvaltaisemmin, kun alalla siirrytään lähitulevaisuudessa älykkään taloushallinnon aikakauteen. Kun automatiikka lisääntyy edelleen, tulee kirjanpidon työ keskittymään entistä enemmän kirjanpidon lopputuotosten analysointiin sekä asiakkaiden neuvontaan. Tätä varten voisi kehittää kokonaisen asiakasyrityksille myytävän palvelun, joka koskisi esimerkiksi juuri tilinpäätösanalyysien tekemistä.

Käytimme työssämme aineiston hankintamenetelmänä sähköpostikyselyä toimeksiantajayrityksen työntekijälle. Sen lisäksi keräsimme tietoa erilaisista lähteistä. Olisi kuitenkin voinut olla hyvä tehdä myös kohdennetusti osalle toimeksiantajan asiakasyrityksistä kysely siitä, minkälainen tunnuslukuanalyysiin liittyvä opas olisi heidän mielestään ollut hyödyllinen. Tällöin opas olisi voitu rakentaa asiakaslähtoisemmäksi. Mahdollisessa asiakasyrityksille myytävässä kokonaisvaltaisemmassa lisäpalvelussa tulisi tämä näkökulma ottaa huomioon. Opinnäytetyötä tehdessämme kasvoi asiantuntijuutemme erityisesti tunnuslukuanalyysien tekemiseen ja tulkitsemiseen. Tunnusluvut ja niiden tulkitseminen sekä vertailu tulivat tutuksi rakentaessamme opasta. Tutkiessamme tilitoimistoalalla tapahtuvaa nykyhetken kehitystä sekä tulevaisuuden näkymiä, meille selvisi myös, että tällaisten opinnäytetyömme kaltaisten kehittämistehtävien tekeminen on nyt alalla erittäin tarpeellista ja ajankohtaista.

Yksi tapa arvioida opinnäytetyön onnistumista on pohtia myös työssä käytettyjen lähteiden luotettavuutta. Teoriaosuuden tilitoimistoalaa koskevaan lukuun oli verrattain vaikeaa löytää lähdekirjallisuutta. Alaa koskevia suomenkielisiä teoksia ei juurikaan ollut saatavilla. Myöskään taloushallintoalan murrosta koskevaa kirjallisuutta ei paria teosta lukuun ottamatta ollut saatavilla. Sen vuoksi olemme aika paljon hyödyntäneet työssä internetlähteitä. Internetlähteitä käyttäessämme olemme kuitenkin yrittäneet löytää lähteitä, jotka olisivat taloushallintoalan asiantuntijoiden laatimia ja näin mahdollisimman luotettavia.

Olemme sitä mieltä, että onnistuimme tavoitteessamme tehdä kiinnostava ja ymmärrettävä tunnuslukuanalyysin tulkintaopas. Olemme rakentaneet oppaan huolellisesti ja uskomme sen palve-

levan tarkoitustaan tunnuslukuanalyyysien laadinnassa sekä kehittävän tilitoimiston palveluntarjontaa. Arviointi jää kuitenkin toimeksiantajan osalta vaillinaiseksi, koska aikataulullisista syistä emme ehtineet saamaan tähän raporttiin toimeksiantajan arviota kehittämistehtävän onnistumisesta.

Lähteet

Kirjallisuus:

Kaarlejärvi, S & Salminen, T. (2018). *Älykäs taloushallinto*. Helsinki: Alma Talent.

Kallunki J. (2014). *Tilinpäätösanalyysi*. Helsinki: Alma Talent Oy.

Niskanen, J. & Niskanen, M. (2003). *Tilinpäätösanalyysi*. Helsinki: Edita Prima Oy.

Tuomi-Sorjonen, P. (2018). *Kirjanpito, tilinpäätös ja verotus*. Helsinki: Sanoma Pro.

Yritystutkimus Ry (2017). *Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi*. Helsinki: Gaudeamus Oy.

Internetlähteet:

Alma Talent Oy. (2019). Current Ratio. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/maksuvalmius/current-ratio>

Alma Talent Oy. (2019). Kokonaispääoman tuotto-% (ROA). Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/kokonaispääoman-tuotto-prosentti-roat>

Alma Talent Oy. (2019). Kokonaistulos ja kokonaistulos-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/kokonaistulos-ja-kokonaistulos-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Korolliset nettovelat/Käyttökate-%. Saatavilla 09.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/korolliset-nettovelat-kayttokate-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Käyttökate-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/kayttokate-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Lainojen hoitokate. Saatavilla 09.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/lainojen-hoitokate>

Alma Talent Oy. (2019). Liiketulos ja liiketulos-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/liiketulos-ja-liiketulos-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Myyntikate ja myyntikate-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/myyntikate-ja-myyntikate-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Myyntisaamisten kiertoaika. Saatavilla 09.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/tehokkuus/myyntisaamisten-kiertoaika>

Alma Talent Oy. (2019). Nettotulos ja nettotulos-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/nettotulos-ja-nettotulos-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Nettovelkaantumisasaste-% (Net Gearing). Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/nettovelkaantumisasaste-prosentti-net-gearing>

Alma Talent Oy. (2019). Oman pääoman tuotto-% (ROE). Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/oman-paaoman-tuotto-prosentti-roe>

Alma Talent Oy. (2019). Omavaraisuusaste-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/omavaraisuusaste-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Ostovelkojen kiertoaika. Saatavilla 09.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/tehokkuus/myyntisaamisten-kiertoaika>

Alma Talent Oy. (2019). Quick Ratio. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/maksuvalmius/quick-ratio>

Alma Talent Oy. (2019). Rahoitustulos ja rahoitustulos-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/rahoitustulos-ja-rahoitustulos-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Rahoituskulujen hoitokate. Saatavilla 09.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/rahoituskulujen-hoitokate>

Alma Talent Oy. (2019). Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI). Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/sijoitetun-paaoman-tuotto-prosentti-roi>

Alma Talent Oy. (2019). Suhteellinen velkaantuneisuus-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/suhteellinen-velkaantuneisuus-prosenti>

Alma Talent Oy. (2019). Tunnuslukuopas. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas>

Controla Oy. (2017). Mikä on pilvipalvelu ja mitä hyötyä siitä on minulle? Saatavilla 06.05.2019. <http://www.controla.fi/blogi/mika-on-pilvipalvelu-ja-mita-hyotyja-siita-on-minulle>

Finago. (2015). Tilitoimisto muutoksen pyörteissä. Saatavilla 06.05.2019. <https://blog.finago.com/fi/tilitoimisto-muutoksen-pyorteissa>

Heeros Oyj. (2018). Kirjanpityö ei katoa koskaan. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.heeros.com/kirjanpityo-ei-katoa-koskaan/>

Opinahjo Oy. (2017). Vieraskynässä Leena Tynninen: Digitalisaatio haastaa talousalan ja koulutuksen. Saatavilla 06.05.2019. <https://opinahjo.fi/vieraskynassa-leena-tynninen/>

Oulun ammattikorkeakoulu. (2018). Toiminnallisen opinnäytetyön oppimiskokemukset. Saatavilla 06.05.2019. http://www.oamk.fi/epooki/2018/toiminnallinen-opinnaytetyo/?ccm_paging_p_b1802=30

Suomen ekonomit. (2015). Digitalisaatio muokkaa tilitoimistojen arkea. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.ekonomilehti.fi/digitalisaatio-muokkaa-tilitoimistojen-arkea/>

Suomen taloushallintoliitto Ry. (2018). Millainen on tilitoimistojen tulevaisuus ja millaisia ohjelmistoja meillä on käytössämme, Oystein Moan? Saatavilla 06.05.2019. <https://tilitoimistossa.talouhallintoliitto.fi/kolumnit/vieraskyna/millainen-on-tilitoimistojen-tulevaisuus-ja-millaisia-ohjelmistoja-meilla-on-kaytossamme-oystein-moan>

Suomen taloushallintoliitto Ry. (2018). Tietohallinnosta kohti digitalisaatiota. Saatavilla 06.05.2019. <https://tilitoimistossa.talouhallintoliitto.fi/teknologia-ja-ohjelmistot/tietohallinnosta-kohti-digitalisaatiota>

Suomen taloushallintoliitto Ry. (2018). Tilitoimistoala Suomessa. Saatavilla 06.05.2019. <https://talouhallintoliitto.fi/tietoa-meista/tutkimuksia-ja-tietoa-alasta/tilitoimistoala-suomessa>

Suomen taloushallintoliitto Ry. (2018). Tilitoimiston palvelut. Saatavilla 06.05.2019. <https://taloushallintoliitto.fi/tilitoimistoasiointi/tilitoimiston-palvelut>

Tilitoimisto Rousu Oy. (2019). Helppotajuista ja nykyaikaista taloushallintopalvelua yli 35 vuoden kokemuksella. Saatavilla 06.05.2019. <https://tilitoimistorousu.fi/>

Tilitoimisto Tilitehdas. (2016). Tilitoimistoalan tulevaisuuden näkymiä. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.tilitehdas.fi/blogi/tilitoimistoalan-tulevaisuuden-nakymia>

Työ- ja elinkeinoministeriö. (2019). TEM-tilastopalvelu. Saatavilla 06.05.2019. https://tem-tilastopalvelu.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton/?rxid=0c2260e4-db42-4ab5-8e96-cfdd4a830d7c

Liitteet

Liite 1 Tunnuslukuanalyysin tulkintaopas

Liite 2 Malliyrityksen tilinpäätösraportit

LIITE 1 Tunnuslukuanalyysin tulkintaopas

TUNNUSLUKUANALYYSIN TULKINTAOPAS

Sisälllys

1 LUKIJALLE	3
2 TUNNUSLUVUT	4
2.1 Kannattavuus	5
2.2 Vakavaraisuus	7
2.2.1 Rahoitusrakenne	7
2.2.2 Rahoituksen riittävyys.....	8
2.3 Kiertonopeus.....	10
2.4 Maksuvalmius	11
2.4.1 Tasesuhteet.....	11
3 TUNNUSLUKUANALYYSI.....	13
3.1 Tuloslaskelman ja taseen oikaiseminen.....	14
3.2 Tunnuslukujen valinta ja laskeminen.....	16
3.3 Tunnuslukujen vertailu.....	17
4 LÄHDELUETTELO	19

1 LUKIJALLE

Tilinpäätösanalyysin tunnuslukujen ymmärtäminen on vaikeaa, jos ei tiedä, mitä numerot tarkoittavat. Tämän oppaan tarkoitus on auttaa ymmärtämään tilinpäätösanalyysin tunnuslukuja, mitä ne ovat ja miten ne lasketaan. Oppaassa on käyty läpi tunnuslukuja, jotka ovat koettu tärkeimmiksi niin yritysten kuin taloushallinnon ammattilaistenkin näkökulmasta. Tunnuslukuoppaasta olisi tarkoitus olla hyötyä tilinpäätösneuvotteluissa tai muissa neuvottelutilanteissa.

Ensiksi oppaassa käydään läpi niiden kannattavuuden, vakavaraisuuden, kiertonopeuden ja maksuvalmiuden tunnusluvut ja laskentakaavat, joista koetaan olevan eniten hyötyä sekä apua. Tunnuslukuanalyysi luvussa kerrotaan, kuinka tunnuslukuanalyysin tekeminen etenee. Tämän luvun tavoitteena on antaa selkeä ohje tunnuslukuanalyysin tekemiseen vaiheittain.

2 TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut ovat mittareita, jotka on laskettu tilinpäätöksestä ja ne on kehitetty mittaamaan yrityksen taloudellista suorituskykyä. Tunnusluvut, jotka lasketaan tilinpäätöksen perusteella, jaetaan kolmeen eri ryhmään: kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuihin. Vakavaraisuuden tunnusluvut ovat rahoituksen tai rahoitusrakenteen tunnuslukuja ja maksuvalmiuden tunnusluvut likviditeetin tunnuslukuja. Kiertonopeutta mittaavat tunnusluvut voidaan erotella omaan ryhmään. Tilinpäätöksen tunnusluvut esitetään yleensä suhdelukumuo-
toisina, sillä se mahdollistaa vertailun eri yritysten ja eri vuosien välillä. Tunnuslukujen tulosten tarkkuus riippuu siitä, kuinka luotettava tilinpäätösaineisto on.

Tässä luvussa on käsitelty tärkeimmiksi katsotut tunnusluvut niin yritysten kuin taloushallinnon ammattilaisten näkökulmasta. Jokaisesta tunnusluvuista on selitetty, mitä ne tarkoittavat, milloin niitä käytetään sekä mitä niillä lasketaan. Lisäksi jokaisesta tunnusluvusta löytyy laskusääntö.

2.1 Kannattavuus

Kannattavuudella kuvataan liiketoiminnan taloudellista tulosta. Kannattavuus on perusedellytys jatkuvalla liiketoiminnalla. Sitä voidaan mitata kahdella eri tavalla: absoluuttisesti ja suhteellisesti. Absoluuttisella kannattavuudella tarkoitetaan tuottojen ja kulujen välistä erotusta. Absoluuttisena mittarina voidaan käyttää esimerkiksi nettotulosta. Suhteellisessa kannattavuudessa kuvataan esim. voiton suhdetta yritykseen sijoitettuun pääomaan nähden. Tilinpäätösanalyysin tunnusluvut mittaavat yleensä lyhyen aikavälin kannattavuutta.

Käyttökate:

Käyttökate tunnusluvun avulla yritys saa tietoonsa, sen kuinka paljon yrityksen liikevaihdosta jää jäljelle, kun siitä on vähennetty yrityksen toimintakulut. Kun käyttökateen riittävyttä arvioidaan, otetaan huomioon yrityksen rahoituskulujen, käyttöomaisuuden poistovaatimusten ja voitonjakotavoitteen suuruudet.

Laskusääntö:

Käyttökate = Liiketulos + poistot ja arvonalentumiset

Käyttökate-% = $100 * \text{käyttökate} / \text{liikevaihto}$

Huom!

Usein käyttökateprosentin suuruuteen ja kehitykseen vaikuttaa toimialan kilpailutilanne ja toimialan suuruus.

Liiketulos:

Liiketulos tunnusluku kertoo, kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäänyt jäljelle ennen rahoituseriä ja veroja. Tunnusluku huomio myös poistot.

Laskusääntö:

Liiketulos = liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – toimintakulut – poistot ja arvonalennukset

Liiketulos-% = $100 * \text{liiketulos} / \text{liikevaihto}$

Liiketuloksella yrityksen täytyisi kattaa esimerkiksi rahoituskulut, verot ja voitonjako, joten liiketuloksen tulos riippuu paljon yrityksen vieraan sekä oman pääoman määrästä. Liiketuloksen tulisi olla sitä korkeampi, mitä enemmän yrityksellä on vierasta pääomaa.

Nettotulos:

Nettotulos on yrityksen omistajille jäävä osuus tilikauden tuloksesta. Nettotulos ei välttämättä ole sama kuin tilikauden voitto/tappio.

Laskusääntö:

Nettotulos = liike-tulos +/- rahoituserät +/- verot

Nettotulos-% = $100 * \text{nettotulos} / \text{liikevaihto}$

Positiivinen nettotulos kertoo sen, että yritys on pystynyt selviytymään liiketoiminnan tulorahoituksella lainojen koroista sekä käyttöpääoman ja investointien omarahoitus osuudesta. Nettotuloksen riittävyys määräytyy pääosin voitonjakotavoitteiden mukaan.

Rahoitustulos:

Rahoitustulos tunnusluvulla saadaan tietää kuinka paljon yritys tuottaa tulorahoitusta. Sen avulla kuvataan yrityksen kykyä suoriutua lainojen lyhennyksistä, käyttöpääoman lisäyksestä ja investointien omarahoitus osuudesta.

Laskusääntö:

Rahoitustulos = nettotulos + poistot ja arvonalennukset

Rahoitustulos-% = $100 * \text{rahoitustulos} / \text{liikevaihto}$

Rahoitustuloksen pitäisi kyetä saamaan lyhyelläkin aikavälillä positiiviseksi. Jos rahoitustulos jää negatiiviseksi, kertoo se yleensä sen, että on jouduttu kattamaan rahoituskuluja esim. lisävelillä. Tuloksen ollessa negatiivinen, ei lainojen lyhennyksiin eikä voitonjakoon ole riittänyt tulorahoitusta.

Sijoitetun pääoman tuotto-%:

Sijoitetun pääoman tuotto-% mittaa yrityksen suhteellista kannattavuutta. Sillä mitataan tuottoa, joka on saatu yritykseen sijoitetulle korkoa tai muuta tuottoa vaativalle pääomalle.

Laskusääntö:

Sijoitetun pääoman tuotto-% = $100 * [\text{nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot (12kk)}] / \text{sijoitettu pääoma}$

Sijoitettu pääoma = omapääoma + korolliset velat.

Jos kyseessä on normaalista 12 kuukaudesta poikkeava tilikauden pituus, kaavan tulos jaetaan tilikauden pituudella ja kerrotaan 12:lla ennen tunnusluvun laskentaa.

Ohjearvot	
Erinomainen	yli 15 %
Hyvä	10-15 %
Tyydyttävä	6-10 %
Välttävä	3 -6 %
Heikko	alle 3 %

2.2 Vakavaraisuus

Vakavaraisuus kertoo, kuinka yritys kykenee suoriutumaan sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuuden tunnusluvut kuvaavat yrityksen oman ja vieraanpääoman suhdetta. Vakavaraisuutta pystytään tarkastelemaan staattisilla rahoitusrakenteen mittareilla sekä dynaamisen rahoituksen riittävyyden mittareilla.

2.2.1 Rahoitusrakenne

Omavaraisuusaste:

Omavaraisuusasteella mitataan yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja sitä kuinka yritys selviytyy sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tunnuksluvun arvo kertoo sen, kuinka suuri osuus pääomasta on omaa pääomaa. Korkea omavaraisuusaste kertoo, että yrityksen liiketoiminta rakentuu vakaalle pohjalle.

Laskusääntö:

Omavaraisuusaste-% = $100 * \text{oma pääoma} / (\text{oikaistun taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})$.

Ohjearvot	
Erinomainen	yli 50 %
Hyvä	35-50 %
Tyydyttävä	25-35 %
Välttävä	15-25 %
Heikko	alle 15 %

Huom!

Pysyvät vastaavat voivat olla taseessa yliarvostettuja. Silloin omia varoja täytyy korjata tasearvoa pienemmäksi. Korjauksen vaikutus näkyy oikaistun taseen loppusummassa.

Nettovelkaantumisaste (Net gearing):

Nettovelkaantumisaste kuvaa yrityksen velkaantuneisuutta. Se mittaa korollisen nettovelan ja oman pääoman suhdetta. Mitä suurempi prosentti on, sitä velkaantuneempi yritys on. Jos tunnusluku on negatiivinen, yritys on käytännössä nettovelaton, jolloin korollista nettovelkaa ei ole tai ne voidaan maksaa takaisin yrityksen kassavaroista.

Laskusääntö:

Nettovelkaantumisaste-% = $100 * (\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja rahoitusarvopaperit}) / \text{oma pääoma}$

Ohjearvot	
Erinomainen	alle 10 %
Hyvä	10-60 %
Tyydyttävä	60-120 %
Välttävä	120-200 %
Heikko	yli 200 %

Huom!

Tunnusluku ei ota huomioon korkokuluja, jotka voivat olla merkittäviä, jos yleinen korkotaso on korkea.

2.2.2 Rahoituksen riittävyys

Korolliset nettovelat / käyttökate-%:

Tunnusluku kertoo sen, kuinka monta vuotta yrityksellä menee velkojen takaisin maksuun, jos käyttökate käytettäisiin kokonaan velkojen maksuun.

Laskusääntö:

$100 * \text{korolliset nettovelat} / \text{käyttökate (12 kk)}$

Lainojen hoitokate:

Lainojen hoitokate vertaa, kuinka tulorahoitus riittää vieraan pääoman velvoitteiden hoitamiseen. Se mittaa tulorahoituksen riittävyyttä lainojen hoidon näkökulmasta. Luotettavimman tuloksen saa, kun tarkastelee tunnuslukua useamman vuoden ajalta.

Laskusääntö:

Lainojen hoitokate = (rahoitustulos + rahoituskulut) / (rahoituskulut + pitkäaikaisten lainojen lyhennykset)

Ohjearvot	
Hyvä	yli 2
Tyydyttävä	1-2
Heikko	alle 1

Tunnuslukua sovellettaessa menneisyyden tarkasteluun, on hyvä käyttää lainojen lyhennyksinä niitä lyhennyksiä, jotka olisivat erääntyneet tarkastelukaudella, eikä niitä lyhennyksiä, jotka on maksettu.

Tunnusluku ei huomioi sitä, että yrityksen tulisi pystyä myös kattamaan tulorahoituksella investointeja ja osingonjakoa.

Rahoituskulujen hoitokate:

Rahoituskulujen hoitokate tarkastelee, kuinka yritys kykenee selviytymään korkojen ja muiden vieraan pääoman kulujen maksuista. Se mittaa käyttökatteen ja rahoitustuottojen riittävyyttä rahoituskulujen hoitamiseen. Tunnuslukua kannattaa tarkastella useamman vuoden ajalta.

Laskusääntö:

Rahoituskulujen hoitokate = (rahoitustulos + rahoituskulut) / rahoituskulut

Jos tunnusluvun arvo on alle 1, yritys ei ole kyennyt suoriutumaan rahoituskuluista tulorahoituksensa avulla. Tunnusluku ei ota huomioon sitä, että yrityksen pitäisi pystyä kattamaan tulorahoituksella myös lainojen lyhennyksiä, investointeja ja osingonjakoa.

2.3 Kiertonopeus

Kiertonopeus tunnusluvut mittaavat rahan sitoutumista yrityksen toimintaan.

Myyntisaamisten kiertoaika:

Myyntisaamisten kiertoaika kertoo, kuinka kauan myyntitulot ovat keskimäärin saamisina, ennen kuin ne saadaan rahana yritykseen. Tunnusluku mittaa yrityksen perinnän tehokkuutta. Jos yritys antaa pitkiä maksuaikoja tai asiakkaat maksavat laskuja hitaasti, sitä enemmän yrityksen prosesseihin sitoutuu pääomia.

Laskusääntö:

Myyntisaamisten kiertoaika, pv = $365 * \text{myyntisaamiset} / \text{liikevaihto}$ (12kk)

Ostovelkojen kiertoaika:

Ostovelkojen kiertoaika kertoo, minkä verran yritys on käyttänyt maksuaikaa ostovelkojensa maksuun keskimäärin. Tunnusluku kertoo, kuinka monessa päivässä yrityksen ostot keskimäärin maksetaan.

Laskusääntö:

Ostovelkojen kiertoaika, pv = $365 * \text{ostovelat} / \text{aine- ja tarvikeostot}$ (12kk)

2.4 Maksuvalmius

Maksuvalmius tarkoittaa sitä, että yritys kykenee maksamaan laskunsa ajallaan eli sen rahat riittävät joka hetki. Maksuvalmiuden hoito on yrityksen rahankäytön yksi tärkeimpiä tekijöitä, koska jos yritys ei kykene maksamaan ns. juoksevia kuluja eli esim. palkkoja tai tavaraostoja, voi yritys heikon maksuvalmiutensa vuoksi ajautua maksukyvyttömäksi ja sitä kautta jopa konkurssiin.

Maksuvalmiutta voidaan hallita erilaisilla toimenpiteillä. Yksi tehokas tapa on myyntisaamisten ja ostovelkojen maksuehtojen tasapainottaminen yritykselle suosiolliseksi. Myyntisaamisten maksuajan tulisi olla mahdollisimman lyhyt ja ostovelkoille puolestaan tulisi hankkia mahdollisimman pitkä maksuaika. Toinen tapa maksuvalmiuden parantamiseksi on tehokas varaston hoito. Kun varastointiaikaa pystytään lyhentämään, pienentää se varaston arvoa ja vähentää varastoon sitoutuvan rahan määrää.

Maksuvalmiutta voidaan mitata taseesta lasketuilla staattisilla mittareilla sekä dynaamisilla kasviritoihin perustuvilla mittareilla

2.4.1 Tasesuhteet

Quick ratio:

Quick ratio on yksi maksuvalmiutta mittaavista tunnusluvuista. Se mittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan nopeasti rahaksi muutettavan omaisuuden avulla eli käytännössä lyhytaikaisilla saamisilla, käteisvaroilla ja pankkivaroilla sekä rahoitusarvopapereilla. Tunnuslukua laskettaessa saadaan kuva siitä, miten yritys suoriutuu lyhytaikaisista veloistaan ilman, että joutuu käyttämään niiden maksamiseen hitaasti rahaksi muutettavia varojaan. Lyhytaikaisiksi veloiksi kutsutaan vuoden sisällä erääntyviä velkoja.

Laskusääntö:

Quick Ratio = (Lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset + rahoitusarvopaperit) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – lyhytaikaiset saadut ennakkomaksut)

Ohjearvot	
Erinomainen	yli 1,5
Hyvä	1-1,5
Tyydyttävä	0,5-1
Välttävä	0,3-0,5
Heikko	alle 0,3

Yrityksen Quick ratio on hyvällä tasolla, kun sen arvo on vähintään 1. Tällöin yritys pystyy kattamaan kokonaan rahoitusomaisuudellaan lyhytaikaiset velkansa. Toimialasta riippuen näin korkeisiin lukuihin voi olla kuitenkin hankala yltää.

Huom!

Tunnuslukua tarkasteltaessa tulee ottaa huomioon yrityksen pääomarakenne. Jos yrityksen varallisuutta on rakennettu riittävästi omalla pääomalla, voi se usein paikata hetkellistä maksuvalmiusongelmaa velalla.

Quick ration kohdalla tulee ottaa huomioon myös se, että luku kertoo vain yhden päivän tilanteen. Tunnusluvun kehitystä onkin järkevää seurata pidemmällä aikavälillä.

Current ratio:

Current ratio on toinen tasesuhteita mittaava tunnusluku. Se on hieman samantapainen tunnusluku kuin quick ratio, mutta tarkasteluperspektiivi on hieman pidempi. Current ratio- tunnusluku laskettaessa otetaan huomioon myös hitaammin rahaksi muutettava omaisuus. Tunnusluku mittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan nopeammin ja hitaammin rahaksi muutettavalla omaisuudellaan. Nopeasti rahaksi muutettavalla omaisuudella tarkoitetaan käteisvaroja ja pankkivaroja sekä lyhytaikaisia saamisista ja rahoitusarvopapereita, hitaammin rahaksi muutettava omaisuus on esim. myyntiin tarkoitettut valmiit tai keskeneräiset tuotteet sekä raaka-aineet.

Laskusääntö:

Current ratio = (vaihto-omaisuus + lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset + rahoitusomaisuusarvopaperit) / lyhytaikainen vieras pääoma.

Ohjearvot	
Erinomainen	yli 2,5
Hyvä	2-2,5
Tyydyttävä	1,5-2
Välttävä	1-1,5
Heikko	alle 1

Tunnuslukua tulkittaessa on ensisijaisen tärkeää tarkastella luvun kehitystä. Current ratio toimii myös hiukan Quick ratiota paremmin toimialojen välisessä vertailussa. Se soveltuu hyvin sekä yksittäisen yrityksen että myös saman toimialan yritysten väliseen maksuvalmiuden arviointiin.

Huom!

Myös Current ratio- tunnuslukua tulkittaessa on hyödyllistä ottaa yrityksen pääomarakenne huomioon. Mikäli yrityksen omavaraisuusaste on riittävän korkea, voi se tarvittaessa paikata maksuvalmiusongelmaa velalla.

Tunnusluku kertoo laskettaessa vain yhden päivän tilanteen. Luvun kehitystä kannattaa seurata, koska maksuvalmius voi vaihdella voimakkaastikin tilikauden aikana.

3 TUNNUSLUKUANALYYSI

Yritysten tuloksia ja varallisuusasemaa analysoidaan monin eri tavoin tilinpäätöksistä saaduilla tiedoilla. Tilinpäätöksiä voidaan tarkastella koko toimialan laajuisesti tai tehdä analyysseja, jotka koskevat vain yksittäisiä yrityksiä. Yksi tällaisista analyysseistä on perinteinen tilinpäätösanalyysi, joka kohdistuu yksittäiseen yritykseen ja perustuu tilinpäätöksestä laskettaviin tunnuslukuihin. Tunnuslukuanalyysi on yksi osa tilinpäätösanalyysia, jossa tarkastellaan yrityksen taloudellista menestystä tunnuslukujen lisäksi rahavirtojen sekä usein muiden erilaisten tekniikoiden avulla. Tunnuslukuanalyysi toimii sellaisenaan tilinpäätösanalyysin tiivistelmänä, jossa tilinpäätöksestä saatujen tietojen avulla mitataan tavallisesti yrityksen kannattavuutta, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta.

Tunnuslukuja laskettaessa saadaan olennaisia tietoja siitä, kuinka yrityksellä menee ja millä alueilla sillä olisi kehitettävää. Tunnuslukulaskelmia tehdessä yritys pystyy vertailemaan näitä asioita pidemmällä aikavälillä, jolloin pystytään varmistamaan se, että liiketoiminnan eri prosessit sujuvat jatkossakin mahdollisimman tehokkaasti. Tunnuslukujen avulla pystytään myös valvomaan yrityksen menestystä suhteessa muihin toimialan yrityksiin ja alan kehitykseen. Tunnusluvut mahdollistavat myös vertailun erikokoisten yrityksen kesken, koska luvut lasketaan yleensä suhdelukuina.

Tunnuslukuanalyysi etenee kolmivaiheisesti. Ensin tilinpäätöstiedot analysoidaan, jonka jälkeen tehdään mahdolliset oikaisut. Seuraavaksi valitaan laskettavat tunnusluvut ja lasketaan ne hyödyntäen oikaistua tilinpäätöstä. Viimeinen vaihe on johtopäätösten tekeminen saatujen tulosten perusteella.

Tunnuslukuanalyysin tekeminen:

- 1. Analysoi tilinpäätöstiedot ja tee mahdolliset oikaisut**
- 2. Laske valitut tunnusluvut**
- 3. Tee johtopäätökset saatujen tulosten perusteella**

3.1 Tuloslaskelman ja taseen oikaiseminen

Kun tunnuslukuanalyysia ryhdytään laatimaan, on ensimmäiseksi muokattava tilinpäätöstä, eli oikaistava tuloslaskelma ja tase. Oikaisujen tarkoitus on näyttää totuudenmukaisin kuva tilikauden taloudellisesta tilanteesta. Oikaistu tuloslaskelma ja tase mahdollistaa näin myös eri tilikautien välisen tilinpäätösten vertailun. Myöskin yritysten välinen vertailu onnistuu, kun tuloslaskelma ja tase on muokattu vertailukelpoiksi. Tunnusluvut lasketaan hyödyntäen oikaistua tuloslaskelmaa ja tasetta, mikä mahdollistaa saman toimialan eri yritysten välisen vertailun eri tunnuslukuja hyödyntäen.

Tuloslaskelman ja taseen oikaisemiseksi on laadittu ohjeelliset kaavat, joiden avulla tilinpäätös voidaan vaivattomasti muokata vertailukelpoiseksi. Tuloslaskelman ja taseen oikaiseminen tapahtuu järjestelemällä virallisesta tilinpäätöksestä saatavat erät oikaistun kaavan mukaiseksi. Erät saadaan joko suoraan tilinpäätöksestä sellaisenaan, yhdistelemällä joitain eriä keskenään tai muodostamalla niitä kokonaan uudelleen.

Oikaistu tuloslaskelma:

<p>Liikevaihto + <u>liiketoiminnan muut tuotot</u> TUOTOT YHTEENSÄ</p> <p>- aine- ja tarvikekäyttö - ulkopuoliset palvelut - henkilöstökulut - liiketoiminnan muut kulut -/+ <u>valmisteveraston lisäys vähennys</u> KÄYTTÖKATE</p> <p>- <u>suunnitelman mukaiset poistot</u> LIIKETULOS</p> <p>+ muut korko- ja rahoitustuotot + tuotot osuuksista ja muista sijoituksista - korkokulut ja muut rahoituskulut - <u>välittömät verot</u> NETTOTULOS</p> <p>+ satunnaiset tuotot - <u>satunnaiset kulut</u> KOKONAISTULOS</p> <p>- <u>muut tuloksen oikaisut</u> TILIKAUDEN TULOS</p>

Oikaistu tase:

VASTAAVAA:	VASTATTAVAA:
Pysyvät vastaavat:	Oma pääoma:
Liikearvo	Osakepääoma
Muut aineettomat hyödykkeet	Ylikurssirahasto
= AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	Muut rahastot
Maa- ja vesialueet	Kertyneet voittovarot
Rakennukset ja rakennelmat	Tilikauden tulos
Koneet ja kalusto	= TASEEN OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ
Muut aineelliset hyödykkeet	Poistoero
= AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	Vapaaehtoiset varaukset
Sisäiset osakkeet ja osuudet	= POISTOERO JA VARAUKSET YHTEENSÄ
Muut osakkeet ja osuudet	Oman pääoman oikaisut
Sisäiset saamiset	= OIKAISTU OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ
Muut saamiset ja sijoitukset	Vieras pääoma:
= SIOITUKSET JA PITKÄAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	Pääomalainat
Leasingvastuukanta	Lainat rahoituslaitoksilta
Vaihtuvat vastaavat:	Muut pitkäaikaiset velat
Aineet ja tarvikkeet	= PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ
Keskeneräiset tuotteet	Laskennallinen verovelka
Valmiit tuotteet	Pakolliset varaukset
Muu vaihto-omaisuus	Leasingvastuut
= VAIHTO-OMAISUUS YHTEENSÄ	Korolliset lyhytaikaiset velat
Myyntisaamiset	Saadut ennakot
Sisäiset myyntisaamiset	Ostovelat
Muut saamiset	Sisäiset ostovelat
= LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	Muut korottomat lyhytaikaiset velat
Rahat ja pankkisaamiset	= LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ
= VASTAAVAA YHTEENSÄ	= VASTATTAVAA YHTEENSÄ

3.2 Tunnuslukujen valinta ja laskeminen

Tunnuslukuanalyysin toisessa vaiheessa valitaan laskettavat tunnusluvut ja sen jälkeen laskeaan ne hyödyntäen oikaistua tuloslaskelmaa ja tasetta. Laskettavat ja analysoidtavat tunnusluvut valitaan sen mukaan, mitä yrityksen tilinpäätöksen tiedoista halutaan erityisesti tarkastella, mitä käyttötarkoitusta varten ja kuka tietoa tarkastelee.

Tähän oppaaseen on valittu tunnusluvut, jotka yleisimmin katsotaan tärkeimmiksi niin yritysten kuin taloushallinnon ammattilaistenkin näkökulmasta. Ulkopuolelle jää kuitenkin muitakin hyödyllisiä tunnuslukuja. Kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden mittarit koetaan tärkeiksi, koska ne tuovat julki kokonaiskuvaa yrityksen toimintaedellytyksistä. Kuitenkin esimerkiksi sijoittajille tärkeimpiä tunnuslukuja ovat näistä poiketen mm. osakekohtainen tulos, P/E-luku ja Osinkotuotto-%. Kyseiset tunnusluvut antavat sijoittajalle tärkeää tietoa siitä, kannattaako yritykseen sijoittamista jatkaa ja minkälaista osinkotuottoa sijoituksesta voidaan saada vastineeksi. Kun yritys harkitsee investointien tekemistä, kannattaa sen laskea rahoitus- sekä investointien kannattavuuslaskelmia.

Tunnuslukujen valitsemisessa kannattaa siis ensin miettiä, mitä yrityksen taloudellisesta tilanteesta erityisesti halutaan tietää.

3.3 Tunnuslukujen vertailu

Viimeinen vaihe tunnuslukuanalyysin tekemisessä, on laskettujen tunnuslukujen analysointi sekä vertailu. Laskettuja tunnuslukuja kannattaa vertailla aiempien tilikausien tunnuslukuihin. Näin voidaan analysoida yrityksen taloudellisen kehityksen suuntaa. Tunnuslukuja kannattaa kuitenkin vertailla myös saman toimialan yritysten tunnuslukuihin. Kilpailijoiden tunnuslukuja tarkastellessa voidaan saada kuvaa siitä, miten oma yritys pärjää kilpailijoihin nähden ja mitä mahdollisia kehittämiskohteita omalla yrityksellä voisi taloudellisesti olla.

Tilitoimisto voi auttaa asiakasyrityksiä tunnuslukujen analysoinnissa ja vertailussa tuottamalla sitä varten erilaisia raportteja, joissa yhdessä sovittuja tunnuslukuja käydään lävitse. Raportteihin voidaan myös sisällyttää yrityksen toimialan vertailulukujen keräämistä sekä analysointia, jotta asiakasyrityksen olisi helpompi verrata omaa liiketoimintaansa saman toimialan yrityksiin ja siten kehittää yritystoimintaansa.

Työ- ja elinkeinoministeriön TEM-tilastopalvelun kautta voidaan hakea eri toimialojen tilinpäätöstietoja. Seuraavassa on ohjeet tilastopalvelun maksuttoman osion käyttöön:

https://tem-tilastopalvelu.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/TEM_Toimiala_Online_Veloitukse-ton/?rxid=0c2260e4-db42-4ab5-8e96-cfdd4a830d7c

-> Finnvera

-> Finnveran tilinpäätöstilastot muuttujina Toimiala, Muuttuja, Keskiluku ja Vuosi

suomi ▼
PX-Web API

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

TEM-Tilastopalvelu

↑ >> ToimialaOnline - maksuton

1 Valitse taulukko

2 Valitse muuttujat

3 Näytä taulukko

ToimialaOnline - maksuton

Etsi ToimialaOnline - maksuton: Etsi

- EK-indikaattorit
- Finnvera
 - Finnveran tilinpäätöstilastot muuttujina Toimiala, Muuttuja, Keskiluku ja Vuosi [1329 K] [10.12.2018]
- Työnvälitystilasto (TEM)
- Talouden ennusteet (Valtiovarainministeriö)

info@tilastokeskus.fi | tietokannat@tilastokeskus.fi
Käyttöehdot | Palaute | Tietosuoja | Tietoa sivustosta
Työpajankatu 13 00580 Helsinki | Vaihde 029 551 1000 | Tietopalvelu 029 551 2220

Vaiheessa 2 valitaan muuttujat sen perusteella, minkälaista tilinpäätöstietoa halutaan tarkastella. Valittujen muuttujien jälkeen painetaan ”Jatka” nappia, jolloin ruutuun ilmestyy valintojen mukainen tilinpäätöstilastotaulukko.

Valitse muuttujat
Tietoja taulukosta

Merkitse valintasi ja valitse esitysmuoto (taulukko ruutuun tai tiedostomuoto). Valintaohje
 *-merkityille muuttujille tarvitaan ainakin yksi arvo

<p>Toimiala *</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> ✓ ← → ✕ </div> <p>Yhteensä 773 Valittu 0</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px; font-size: 0.9em;"> 000 Toimialat yhteensä 01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut 011 Yksivuotisten kasvien viljely 0113 Vihannesten ja melonien, juuresten ja mukulakasvien viljely 01131 Vihannesten viljely avomaalla (pl. peruna ja sokerijuurikas) 01132 Vihannesten viljely kasvihuoneessa </div> <p>Etsi <input type="text"/> →</p> <p>☐ Rivin alusta</p>	<p>Muuttuja *</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> ✓ ← → ✕ </div> <p>Yhteensä 19 Valittu 0</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px; font-size: 0.9em;"> Tilinpäätösanalyysien/yritysten lukumäärä, kpl Liikevaihto, 1000 Liikevaihdon muutos, % Henkilöstöä keskimäärin, kpl Liikevaihto/henkilö Käyttökate, % </div> <p>Etsi <input type="text"/> →</p> <p>☐ Rivin alusta</p>
<p>Keskiluku *</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> ✓ ← → ✕ </div> <p>Yhteensä 4 Valittu 0</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px; font-size: 0.9em;"> Havainnot lkm Ylakvartiili Mediaani Alakvartiili </div> <p>Etsi <input type="text"/> →</p> <p>☐ Rivin alusta</p>	<p>Vuosi *</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> ✓ ← → ✕ </div> <p>Yhteensä 5 Valittu 0</p> <div style="border: 1px solid #ccc; padding: 2px; font-size: 0.9em;"> 2013 2014 2015 2016 2017 </div> <p>Etsi <input type="text"/> →</p> <p>☐ Rivin alusta</p>

Valittuja taulukkosoluja: 0 (enimmäisraja on 10 000 000)
 Selailunäkymä on rajoitettu 2 000 riviin ja 500 sarakkeeseen

Taulukkonäkymä 2 Jatka

Vaiheen 3 tilinpäätöstaulukko

Näytä taulukko
Tietoja taulukosta

Muuta ja laske Tallenna nimellä Taulukkonäkymä 2 ✖ ⓘ

↶ ↷ ↻
CSV XLSX PX
⌂ 📄 📑

+ Taulukon asetukset

Finnveran tilinpäätöstilastot muuttujina Toimiala, Muuttuja, Keskiluku ja Vuosi

			2017
01 Kasvinviljely ja kotieläintalous, riistatalous ja niihin liittyvät palvelut	Current ratio	Mediaani	1,3

4 LÄHDELUETTELO

Alma Talent Oy. (2019). Current Ratio. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/maksuvalmius/current-ratio>

Alma Talent Oy. (2019). Korolliset nettovelat / käyttökate-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/korolliset-nettovelat-kayttokate-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Käyttökate-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/kayttokate-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Lainojen hoitokate. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/lainojen-hoitokate>

Alma Talent Oy. (2019). Liiketulos ja liiketulos-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/liiketulos-ja-liiketulos-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Myyntisaamisten kiertoaika. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/tehokkuus/myyntisaamisten-kiertoaika>

Alma Talent Oy. (2019). Nettotulos ja nettotulos-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/nettotulos-ja-nettotulos-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Nettovelkaantumisaste-% (Net Gearing). Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/nettovelkaantumisaste-prosentti-net-gearing>

Alma Talent Oy. (2019). Omavaraisuusaste-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/omavaraisuusaste-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Ostovelkojen kiertoaika. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/tehokkuus/ostovelkojen-kiertoaika>

Alma Talent Oy. (2019). Quick Ratio. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/maksuvalmius/quick-ratio>

Alma Talent Oy. (2019). Rahoituskulujen hoitokate. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/vakavaraisuus/rahoituskulujen-hoitokate>

Alma Talent Oy. (2019). Rahoitustulos ja rahoitustulos-%. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/maksuvalmius/rahoitustulos-ja-rahointustulos-prosentti>

Alma Talent Oy. (2019). Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI). Saatavilla 06.05.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/sijoitetun-paoman-tuotto-prosentti-roi>

Helenius, M. (2017). *Maanrakennusyrityksen tilinpäätösanalyysi*. AMK-opinnäytetyö. Tampereen ammattikorkeakoulu. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/124198/Helenius_Miia.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Niskanen, J. & Niskanen, M. (2003). *Tilinpäätösanalyysi*. Helsinki: Edita Prima Oy.

Priima Yrityslaskenta. (2017). Tiedolla johtaminen ja tunnusluvut yrittäjän apuna. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.priimalaskenta.fi/laskenta-blog/tiedolla-johtaminen-ja-tunnusluvut-yrittajan-apuna>

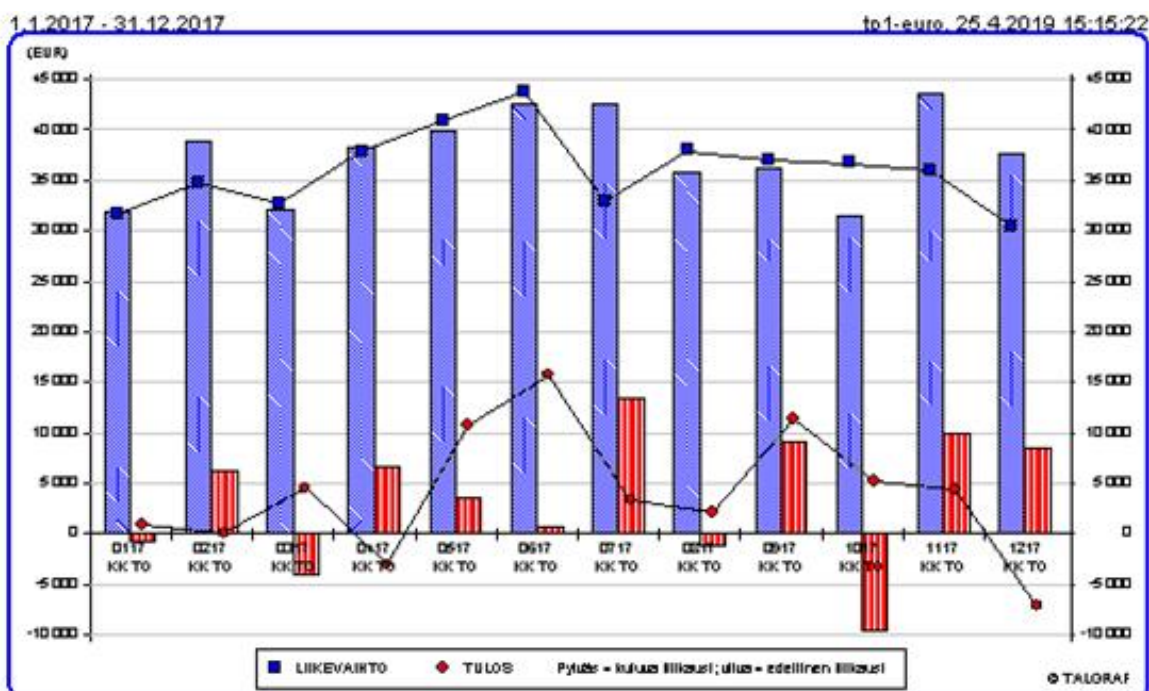
Sijoittaja. (2017). Kolme sijoittajan tärkeintä tunnuslukua. Saatavilla 06.05.2019. <https://www.sijoittaja.fi/64957/kolme-sijoittajan-tarkeinta-tunnuslukua/>

Säntti, L. (2018). *Tilitoimiston palvelujen kehittäminen*. AMK-opinnäytetyö. Seinäjoen ammattikorkeakoulu. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/144589/Laura_Santti.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Työ- ja elinkeinoministeriö. (2019). TEM-tilastopalvelu. Saatavilla 06.05.2019. https://tem-tilastopalvelu.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/TEM_Toimiala_Online_Veloitukseton/?rxid=0c2260e4-db42-4ab5-8e96-cfdd4a830d7c

Yritystutkimus Ry. (2017). *Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi*. Helsinki: Gaudeamus.

LIITE 2 Testiyrityksen tilinpäätösraportit

TILINPÄÄTÖSRAPORTTI

(EUR)	1217	KUM TOT.	1216	KUM TOT.	ERO ED.TILIK.	
LIKEVAIHTO	450 521	100.0%	432 303	100.0%	18 218	4.2%
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	6 475	1.4%	2 782	0.6%	3 694	132.8%
Ostot tilikauden aikana	-37 652	-8.4%	-15 875	-3.7%	-21 777	-137.2%
Varaston muutos	1 052	0.2%	496	0.1%	556	112.0%
Ulkopuoliset palvelut	-199	0%	-108	0%	-91	-84.1%
Henkilöstökulut	-230 671	-51.2%	-230 577	-53.3%	-94	0%
Muut muuttuvat kulut	-8 294	-1.8%	-4 363	-1.0%	-3 921	-89.9%
MYYNTIKATE	181 243	40.2%	184 659	42.7%	-3 416	-1.8%
Henkilöstökulut	-60 970	-13.5%	-62 524	-14.5%	1 554	2.5%
Vuokrat	-11 389	-2.5%	-10 983	-2.5%	-406	-3.7%
Muut kiinteät kulut	-36 679	-8.1%	-40 085	-9.3%	3 406	8.5%
KÄYTTÖKATE	72 204	16.0%	71 066	16.4%	1 138	1.6%
Poistot	-16 138	-3.6%	-12 719	-2.9%	-3 419	-26.9%
LIKEVOITTO	56 066	12.4%	58 347	13.5%	-2 281	-3.9%
Rahoitustuotot ja kulut	-2	0%	-50	0%	49	96.6%
V/T ENNEN VAR. JA VEROJA	56 065	12.4%	58 296	13.5%	-2 232	-3.8%
Poistoeron lisäys / vähennys	-2 539	-0.6%	4 593	1.1%	-7 132	-155.3%
Välittömät verot	-11 728	-2.6%	-15 255	-3.5%	3 527	23.1%
TILIKAUDEN TULOS	41 798	9.3%	47 635	11.0%	-5 837	-12.3%

TASE

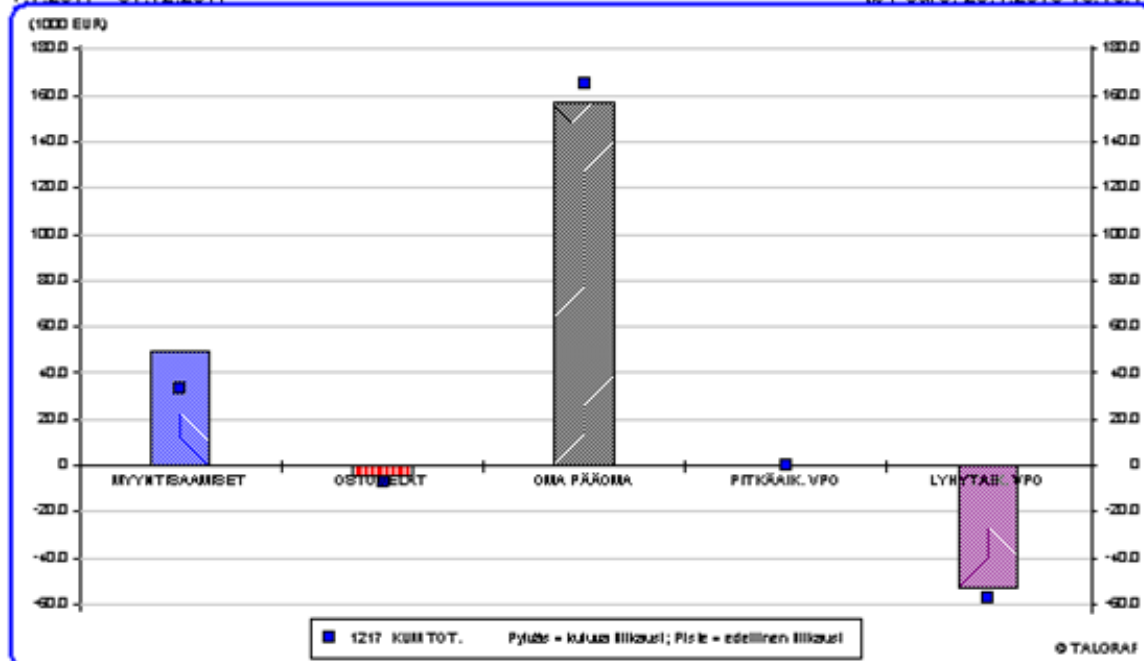
PYSYVÄT VASTAAVAT	96 082	79 224
VAIHTUVAT VASTAAVAT	125 932	153 005
VASTAAVAA	222 014	232 229
OMA PÄÄOMA	156 653	164 855
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	12 624	10 086
PITKÄAIK. VIERAS PÄÄOMA	0	0
LYHYTAIK. VIERAS PÄÄOMA	52 736	57 287
VASTATTAVAA	222 014	232 229

MAKSUVALMIUS (Current Ratio) 2.4 2.7

Suurempi kuin 2 = hyvä, 1 - 2 = tyydyttävä, pienempi kuin 1 = huono

1.1.2017 - 31.12.2017

tp4-euro. 25.4.2019 15:16:18

TILINPÄÄTÖSRAPORTTI - TUNNUSLUKUVERTAILU

(1000 EUR)	1217 KUM TOT.		1216 KUM TOT.		ERO ED TILIK	
LIKEVAIHTO	450.5	100.0%	432.3	100.0%	18.2	4.2%
MYYNTIKATE	181.2	40.2%	184.7	42.7%	-3.4	-1.8%
KÄYTTÖKATE	72.2	16.0%	71.1	16.4%	1.1	1.6%
TULOS	41.8	9.3%	47.6	11.0%	-5.8	-12.3%

RAHOITUKSEN RIITTÄVYYS

Nettokäyttöpääoma (1000 EUR)	73.2	95.7
*Maksuvalmius (Current Ratio)	2.4	2.7
*Maksuvalmius (Quick Ratio)	2.3	2.6

VAKAVARAISUUS

*Omavaraisuusaste-%	76.2	75.3
*Velkaantumisaste	0	0
Nettovarallisuus (1000 EUR)	156.7	164.9

KIERTOAJAT 12 KK:N TILIKAUDELLE

Myyntisaamisten kiertoaika (pv)	40.0	27.6
Ostovelkojen kiertoaika (pv)	44.2	162.5
Vaihto-omaisuuden kiertoaika (pv)	3.3	2.1

PÄÄOMAN TUOTTO

*Kokonaispääoman tuotto-%	12.4	15.9
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	44.0	45.8
Oman pääoman tuotto-%	34.8	33.8

OHJEARVOJA:

*Current Ratio: Suurempi kuin 2 = hyvä, 1-2 = tyydyttävä, pienempi kuin 1 = huono

*Quick Ratio: Suurempi kuin 1 = hyvä, 0,5-1 = tyydyttävä, pienempi kuin 0,5 = huono

*Omavaraisuusaste: Suurempi kuin 35 % = hyvä, 20 - 35 % = tyydyttävä, pienempi kuin 20 % = huono

*Velkaantumisaste: pienempi kuin 2 = hyvä

*Kokonaispääoman tuotto-%= suurempi kuin 10%=hyvä, 5-10%=tyydyttävä, alle 5%=heikko